

SÖKAREN

NR 1

1973

LÖSNUMMERPRIS 3:50 inkl. moms

Några Art Distribution-medarbetare under ett möte i det gröna pingsten 1972. Från vänster: Soria, Leila, Nadia, Andrey, Fransiska och Nina.

ART DISTRIBUTION

1966 bildades — med konsten som grundtanke och med några kända diktarens verk som inspirationskälla — en originell och lekfull sammanlutning som fick namnet Art Distribution. Den kan betecknas som ett kooperativt konstcentrum — medlemmarna hjälper varandra och försöker undvika kommersiella mellanhänder. — A.D. kan också beskrivas som "en konst-oas" i storstadsöknen (adressen är Rindögatan 34,

Stockholm) — ett rytm- och meditationssentrum och en revolutionär, miljöinriktad rörelse. Kanske är A. D. också något av ett självförverkligandets brödraskap — dess kärnidé är människans förverkligande och miljöskapande i konstnärlig verksamhet. A.D.-medarbetaren Percival förklarar: "Alla är vi konstnärer — d.v.s. skapande människor. Alla uttrycker vi oss på ett eller annat sätt."

Konst miljöskapare

Om konsten som miljöskapare säger Percival: "Den politiska revolutionen är en sida av saken. Om nu verkligheten är politik, så är också konst politik men i så fall en helare politik, som genom sitt inifrånväxande förnyar de system där skalen hotar att hårdna. Ibland är utbrott oundvikliga... I naturen och i konsten finns både en förgörande och

förnyande kraft. Den naturliga revolutionen är söndrande och förgörande men också frigörande: äggskallet brister och kycklingen kläcks."

Några A.D.-medarbetare gör följande sammanfattning: "I allt fler länder gör ungdomen uppror, och en våg av revoltanda går genom tiden. Varför inte kanalisera in revolten i ett miljöskapande som ger ett alternativ till det samhälle som man i grunden kritiserar? Det är vad som sker på sina håll. I London m. fl. städer i England finns t. ex. "Arts Lab", centrum för fritt konstnärligt skapande. Människor söker sig till nya och öppnare samlevnadsformer, 'communities'; och undergroundpressen blir mer och mer omfattande. Allt detta är uttryck för ett nytt tänkande som under de senaste åren uppstått som motvikt till ett genomkommersialiserat samhälle, där den skapande fantasin knappast kan växa fritt."

Solkarnevaler

A.D. har sedan starten haft många kulturella verksamheter — men en stor del av den yttre verksamheten "ligger nu i träde" av ekonomiska orsaker. (Att ligga i träde = att samla växtkraft.) Man har anordnat

lyrik- och dramatiksammankomster med uppläsningar ur verk av Samuel Beckett, James Joyce, Gunnar Ekelöf, Nelly Sachs, Saint-John Perse m.fl. — visionära verk presenterade i en helhetsmiljö med ljus, ljud, doft, bilder, rytmiska rörelser och rytminstrument — trummor, flöjter — som en öppen lyrisk teater, där texterna inspirerat till toner, rytmer och rörelser. A.D. har också gett ut böcker och en bokkatalog med ett urval av diktverk från olika tider, haft konstutställningar, satt upp skådespel av bl. a. Nelly Sachs och arrangerat dans- och musikkarnevaler. I ett par av karnevalerna har Klubb Kamelen deltagit. — Den första A.D.-karnevalen gick av stapeln våren 1968. I fantasifulla, glada dräkter — kimonos, beduinkläder, mexikanska hattar m. m. — till musik från flöjter, trummor, tamburiner och kamelklockor dansade på stockholmsgatorna ett par hundra ungdomar — ett karnevalståg där var och en fick "spela sig själv, vara sitt eget konstverk". Upptåget kallades en "solkarneval". — Solen har hela tiden varit en självklart ledande symbol inom A.D. Solen är ju en kraftkälla som ingen kan undvara.

Om karnevalen 1969: Art Distribution, karnevalens huvudarrangör, angav dess grundtema: "FÖR-

VANDLA DIG SJÄLV OCH STADEN TILL ETT NATURLIGT KONSTVERK! VIRVLA IN EN NY TANKE... PÅ VÄG MOT EN RENARE, ÖPPNARE OCH TYSTARE STAD!" På karnevalsaffischen fanns också texter ur Samuel Becketts och James Joyces verk. Två plakat bars i täten. På det ena stod: "RÄDDA VINDELÄLVEN! RÄDDA DET FRIA FLÖDET!" — Konstnären Percival deltog som dansande dervisch och förklarade: "Samhället får inte skapas av ett fåtal privilegierade. Konsten tillhör alla. Lever vi inte i ett förmyndaraktigt förbiseende av konstnären, av konstnären som individ och fri skapande människa? Lever vi inte i en föroreningsanstalt, där naturens kretsloppsmönster hotas? Därför är det nödvändigt att konstnären inom alla påtar sig ett större ansvar för att helheten ska kunna förbättras. — Karnevalen är ett sätt att föra ut diktens vision på gatan. Dikt och dans har följts åt i alla levande kulturer... Vem diktar inte? Vem dansar inte? Finns det inte fortfarande hopp om liv?... Jag tänker nu inte på den gamla stelbenta vinterkulturen. Den kan vi begrava. Jag tänker snarare på den nya vår som håller på att växa upp."

Ett citat ur pressen om A.D.s

karnevalståg "Var ditt eget konstverk", som utgick från Moderna Museet i Stockholm 23 maj 1968:

"Art Distribution är en ideell sammanslutning fria internationella konstnärer och utgör en mötesplats för olika konstarter. Här samlas konstnärer — författare, filmare, dansare, målare — som inte vill vara slavar i ett kommersialiserat specialsystem där reklamen och ekonomiska profitkalkyler bestämmer konstens och böckernas innehåll och utformande.

I myllret av karnevalsdeltagare slussas vi fram till Gita Sellmann, klädd i en medeltidsinspirerad klänning.

— Vi har blivit fångar i den teknik och den kommersiella apparat som vi själva åstadkommit. Nu måste vi som konstnärer och människor slå oss fria från det nät som snärjer oss, frigöra oss från det disharmoniska och omänskliga standardjakt som hotar att kväva oss. Vi måste hitta nya kommunikationsmöjligheter mellan människor, vi måste få en ny livsform så att varje människa kan finna sig själv, skapa sitt eget individuella uttryck i vardagens alla aspekter.

Solkarnevalen drog fram i virvlande rytmer och till musik från exotiska instrument. Man delade ut blommor och bigarräer och lockade fram vänliga leenden hos publiken..."

Lekfullhet

Inför fenomenet A.D. kommer man osökt att tänka på den latinska formuleringen "homo ludens", den lekande människan, som ett uttryck för självförverkligande. Inom A.D. ser man livets högsta uttryck i konstnärligt, lekfullt — men ändå allvarligt — skapande, i ett poetiskt och icke-varudeklarerat utgivande av den sanna personligheten. A.D. påminner en del om s. k. nya tidsåldersgrupper, vilka bryter med den gamla synen på människan och hennes samhälle och vill lansera ett nytt sätt att vara människa. A.D. vill ange kurs mot ett nytt samhälle, där konstnärligt skapande är en viktig del av de självförverkligande människornas liv. Man vill utvidga medvetenheten — men inte med droger utan genom ett livsvänligt miljöskapande och en konstnärlig insikt.

Initiativtagare till A.D. är förutnämnde Percival. Han kallar sig helhetskonstnär — det betyder att han inte har specialiserat sig på ett enda

uttrycksmedel. Han är en teatermänniska och en diktare som försöker kombinera flera konstarter till ett budskap. Han är t. ex. dramatiker, poet, essäist, målare, kompositör, musiker — och han använder många olika instrument, t. ex. kinesisk tempeltrumma, afrikanska trummor, primitiv flöjt från Atlasbergen m. m. — Under sin vagabondtid var Percival hemmahörande i t. ex. Sahara och i Indien. Nu är han allkonstnär, uppmärksam på både i svenska och internationella sammanhang. Han har sedan 1966 gett ut elva böcker: åtta på svenska och tre på engelska. Han kallar dem "böcker som konstverk"; de är komponerade som helheter, där han själv svarar för ord, formgivning och omslag.

Om sin konstsyn säger Percival: "Konstverket upphör aldrig utan fortsätter oupphörligen. Därför är konstnären inte den ende som är med om att skapa verket. Eftersom verket inte upphör, fortsätter skapandet och alla deltar. Alla är konstnärer. Alla ingår i verket. Det finns inget passivt deltagande utan endast ett aktivt, därför att det hela tiden är frågan om en aktiv insats från den som har att göra med konstverket, som naturligtvis är ett uttryck för det liv som finns inom var och en och samtidigt runt om. De som tar del av verket, fortsätter att skapa vidare i och med att de deltar som förmedlare, som läsare, som givare, som mottagare o. s. v. På så sätt får allt sin självklara mening, sin självklara följd. För vad är konst annat än liv och ett uttryck för liv — liv som alla deltar i och alla har i sig?"

A. D. tar verksam del i miljövågen... Så här annonserade man den bokboutique man hade under hösten 1970. (Hösten 1972 inleddes ett nytt bok-boutique-experiment.)

"Gynna inte systemet! Gynna inte tobaksmonopolet! Koppla inte av! KOPPLA PÅ MED EN BOK SOM TÄL ATT LÄSAS OM! Förvandla ditt hem till ett tempel! Bidra till en renare luft! Höj vibrationerna! Skaffa konsthanter! At giftrikt odlade grönsaker! Bana väg för en ny teknik! Bort med bilsnålar från innerstad och bostadskvarter! LÄS DIKTARNAS ORD! — DIKTEN, KONSTEN, VISIONEN I SAMHÄLLSREVOLUTIONEN! Var med om att skapa ett nytt samhälle. Här och nu! KOM TILL ART DISTRIBUTIONS LILLA BOUTIQUE! VI HAR ETT URVAL BÖCKER: GAMLA URKUNDER OCH NY-

UTGIVEN LITTERATUR. Vi har också konsthanter, målningar, tryck m.m."

Manifestationer

Några exempel på A.D.s konstnärliga manifestationer:

Januari 1968 — **rytmisk seans** på Alle Mans Katt i Gamla stan. Gunnar Ekelöfs, Saint-John Perses och Samuel Becketts verk presenterades. Trubadurer och protestsångare sjöng. Afrikansk musik på trummor m.m. Alla deltog... rytm, fri rörelse...

December 1968 — i Blå Tornet, Strindbergshuset, en liten sammankomst med improviserade diktframföranden och spontan musik av de medverkande i samband med utställning av böcker och målningar.

Mars 1969 — **afrikansk dansafton** med speciellt inbjuden danstrupp från Gambia. Danserna — bl. a. en rituell elddans framförd av Thierno Ndaiye — presenterades av dansetnologen Gita Sellmann. Afrikansk kultur och litteratur introducerades. Texter av Léopold Sédar Senghor och av andra afrikanska diktare lästes. Så småningom deltog samtliga 200—300 deltagare i dansen. Plats: Jerum.

Februari 1970 — **Joyce-afton** på Jerum "around the open fire". Två Joyce-expert medverkade. Även James Joyce själv var med genom en inspelning, där han läser ur Anna Livia Plurabelle (den kvinnliga huvudrollen i Finnegans Wake).

Augusti 1970 — **indisk dansafton** i samarbete med Liljevalchs konsthall. Klassisk indisk dans av två kända indiska dansöser. Bharatha Natyam — de flertusenåriga danserna — presenterades även i ord.

Sin nuvarande verksamhet beskriver A.D. så här: "Ateljéverksamhet med bl. a. musikinspelningar, radioinspelningar, arbete med bokmanuskript, litterära essäer, dramatik, målningar m.m. — Yoga-praktik och yogastudier — en gästande yogi har undervisat i Patanjalis grundläggande yogaverk m.m. — Tidvis växelverkan mellan stad och land, t. ex. experiment med sommar-ashram i Stockholms skärgård och på Gotland för att vi så småningom skall kunna flytta ut på landet och där ägna oss åt ateljéverksamhet, giftrika odlingar etc.

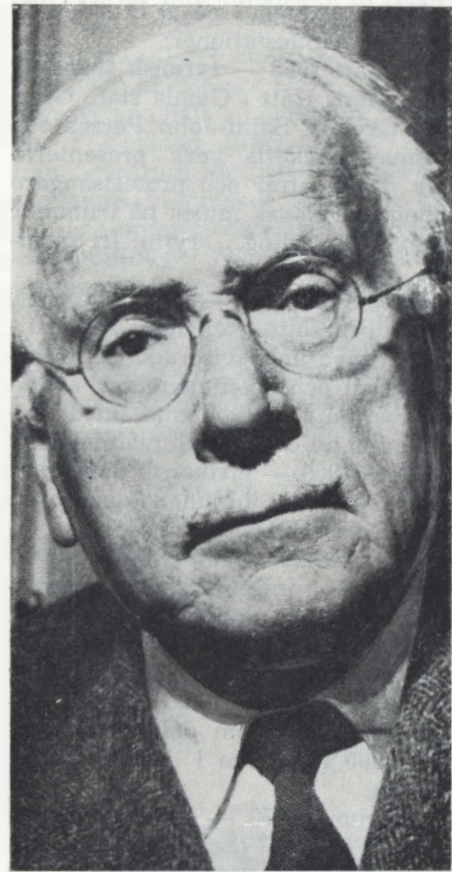
Forts på sid 9

Första A.D.-karnevalen Kristi himmelsfärdsdag 1968.

C. G. Jung om livet bortom döden

Av Alf Ahlberg

C. G. Jung

"Vad jag har att berätta om livet efter detta består alltsammans av minnen, bilder som jag levtt i och tankar som jag brottats med. De minnena ligger också i viss mening till grund för mina verk, ty dessa är djupast sett ingenting annat än allttjämt upprepade försök att ge ett svar på frågan om samspelet mellan det som finns på 'den sidan' och på 'den andra'."

Med dessa ord inleder den berömda schweiziske psykologen och psykiatern Carl Gustav Jung (1875–1961) det kapitel i sin posthumt utgivna (även till svenska översatta) självbiografi, som han kallat "Om livet efter döden". Han bestriider energiskt att tron på ett sådant liv för honom skulle vara någon önskedröm, gör heller inte några kategoriska påståenden om dess sanning men lämnar inte läsaren i okunghet om att han anser tungt vägande skäl tala för sannolikheten av att det finns något i vårt psyke, som

överlever döden. Han medger, att de flesta s. k. "upplysta" nutidsmänniskor betraktar tanken som orimlig. Men de gör detta endast på grund av en fördomsfullhet, som förtränger den västerländska människans andliga horisont och begränsar den till det för förnuft och sinnen klart vetbara. "Rationalism och doktrinarism är en sjukdom i tiden; de utger sig för att veta allt; man kommer dock ännu att upptäcka mycket, som vi idag från vår inskränkta ståndpunkt betecknar som omöjligt. Våra begrepp om rum och tid har blott approximativ giltighet och lämnar därför fältet fritt för relativa och absoluta avvikelser. Av hänsyn till sådana möjligheter lånar jag själens underliga myter ett uppmärksamt öra och iakttar skeendet som vederfars mig, oberoende av huruvida det passar mina teoretiska förutsättningar eller inte... Det överskattade förnuftet har det gemensamt med den totalitära staten, att den enskilde utarmas under dess herravälde."

För att förstå Jungs tankar om ett liv bortom döden måste vi, om än helt flyktigt, dröja vid den grundläggande frågan om själen till vilken han efter mångåriga forskningar och omfattande praktik som psykiater nådde fram.

Det kollektivt omedvetna och arketyperna

Avgörande för Jungs syn på själen är framför allt hans från Freud radikalt avvikande uppfattning om **det omedvetna** och dess roll i vårt liv. För Freud var det ett slags själslivets "sopnedkast", dit vi förvisar allt som vårt jag vägrar att acceptera, pinsamma minnen, förbjudna önskningar osv. För Jung är det omedvetna snarast vad man skulle kunna kalla själen skaparkraft. Det varnar och vägleder oss i våra drömmar, och ur dess djup stiger intuitioner upp, som lyst mänskligheten på dess vanskliga väg.

Men Jung räknar — i motsats till Freud — inte bara med det individuellt omedvetna utan med ett djupare skikt, det **kollektivt omedvetna**. Vid sina drömanalyser, liksom vid ett ingående studium av vitt skilda kulturernas mytologier och sin-

nessjukas fantasier och visioner, fann han, att vissa till antalet begränsade men i oändlighet varierande grundmotiv, som inte kan bero vare sig på personliga minnen eller påverkningar utifrån, ständigt dyker upp. Dessa **arketyper** är från vårt släktes urtid nedärvda dispositioner. Ur biologisk synpunkt kan de förliknas vid djurens medfödda (alltså icke inlärd) instinkter. Men arketyperna har i motsats till instinkterna hos djuren, som lever helt i den skapande naturen, en helt annan och till synes motsatt aspekt. Genom dem står vi i kontakt med en helt annan dimension, som för Jung inte är mindre verklig, den transcendent, den **andliga**. Natur och ande är tillvarons båda poler, och människan lever i spänningen mellan dem. De är motsatser men på samma gång komplementära, ty tillvaron är en enhet av motsatser, av natur och ande, ljus och mörker, dag och natt, gott och ont. Denna heraklitiska tanke om en **complexio oppositorum**, motsatsernas enhet, som enligt den gamle renässansfilosofen Cusanus är "den mur som omgärdar paradiset, där Gud bor" — denna tanke är för Jung så central, att han för in den i själva gudsbilden. Särskilt kanske i den märkliga boken "Svar till Job" fördjupar han sig i spekulationer, som påminner om de gamla mystikernas tal om "Guds andra ansikte" eller "vad vi bävande kallar den mörka sidan hos Gud".

Det omedvetnas "vetande"

Liksom man av ett isberg endast ser en liten bråkdel ovan vattenytan, är vårt omedvetna endast en ringa del av vårt psyke. Den västerländska nutidsmänniskans felsyn består just i att hon tror att denna bråkdel är det enda. På motsvarande sätt begränsar sig hennes uppfattning om tillvaron dogmatiskt till det medvetet vetbara. Allt annat stoppas i den stora säcken med påskriften "Vidskepelse". "Därför", skriver Jung, "håller rationalisterna ännu idag på att det inte finns några parapsykologiska erfarenheter, ty därmed står och faller deras världsåskådning. Om sådana fenomen överhuvud förekommer, är den ogiltig, emedan

den är ofullständig. Då blir möjligheten av en bakom fenomenen liggande annorlunda beskaffad verklighet till ett oavvisligt problem, och vi måste se det faktum i ögonen, att vår värld med tid, rum och kausalitet står i relation till en där bakom liggande tingens ordning, i vilken varken 'här och där' eller 'tidigare och senare' är av någon vikt. Jag ser ingen möjlighet att bestrida att åtminstone en del av vår psykiska existens karaktäriseras av en rummets och tidens relativitet. Med stigande avstånd från medvetandet synes den stegas till absolut rums- och tidlöshet."

I verkligheten "vet", menar Jung, det omedvetna, och i all synnerhet det kollektivt omedvetna, oändligt mycket mer än vad vi med vårt medvetande fattar. Men det ligger i sakens natur, att detta "vetande" inte i direkt form kan bli medvetet för oss — det skulle ju vara en själv-motsägelse. Hur kan vi då veta något om detta "vetande"? Svar: därför att det i medvetandet i symbolisk och indirekt form ger sig till känna i aningar, drömmar och myter. Naturligtvis måste vi vara kritiska mot dem; de kan vara rent subjektiva. Men enligt Jungs bestämda uppfattning, stödd på ett omfattande empiriskt material, ger de stundom indirekta symboliska "meddelanden" om tillvaron, som vi aldrig skulle ha funnit med våra vanliga kunskapsorgan. Drömmen och myten är det språk, varigenom det omedvetna talar till oss. Och eftersom det står i djupare och innerligare kontakt med tillvaron, både som natur och ande, kan dess "meddelanden" stundom vara av större betydelse. "När man gör sådana erfarenheter, får man en viss högaktning för det omedvetnas möjligheter och förmåga... Jag har gjort den erfarenheten, att de uppfattningar jag kunnat vinna på grund av sådana antydningar från det omedvetna har skänkt mig ljus och öppnat aningsrika utblickar... Om jag talar om det som kommer efter döden, gör jag det av ett inre krav och kan inte gå längre än till att berätta om vad drömmar och myter har att säga om saken."

Ett par exempel

Jung anför ett stort antal upplevelser och drömmar, egna och patienters, som format, reviderat eller bekräftat hans uppfattning om ett liv efter döden. Jag skall endast beröra två av dem och hänvisa i övrigt till den förut nämnda självbiografen, "Mitt liv" (Natur & Kultur).

"En sextioårig kvinna hade två månader före sin död följande dröm. Hon hade kommit över på andra sidan. Hon kom in i ett klassrum, där hennes döda väninnor satt på främsta bänken. Där härskade en atmosfär av spänd förväntan. Hon ser sig om efter en lärare eller föreläsare, men man låter henne förstå, att det är hon själv som skall hålla föredrag, ty alla döda måste genast efter sin död avge rapport om sitt livs samlade erfarenheter..."

Till sin relation av drömmen, som tydligen gjort ett starkt intryck på honom, fogar Jung följande reflexion: "Vid tiden för drömmen var denna kvinna rädd för döden och ville i möjligaste mån hålla den borta från sitt medvetande. Det är emellertid av stor vikt för den åldrande människan att göra sig bekant med just denna möjlighet. Hon ställs inför en oundviklig fråga, som hon är skyldig att svara på. Därför borde hon ha en 'myt' om döden, ty 'förnuftet' visar henne ingenting annat än den mörka grop som öppnar sig för henne. Men myten kan framma andra bilder för henne, hjälpande och berikande bilder om livet i dödens land. Tror hon på dem eller tillmäter dem åtminstone något värde, har hon därtill minst lika mycken rätt som den som förnekar dem. Men medan den sistnämnde står inför det rena Intet, följer den som sätter sin tilltro till arketyperna livets spår ända in i döden. Båda förblir visserligen i ovisshet, men den ene mot sin instinkt, den andre med den, vilket innebär en betydande fördel för den sistnämnde."

Det andra exemplet är hämtat från Jungs egen erfarenhet. En natt ligger han vaken och tänker på en vän, som nyss avlidit. Plötsligt får han en obetvinglig känsla av att vännen är i rummet och står vid fotändan av sängen. Är det en subjektiv visionär fantasi eller en "verklig" uppenbarelse av en död? Jung beslutar att avstå från allt grubbel över frågan och endast iaktta vad som skall ske. Vännen vinkar till honom att följa sig; de går (i fantasi eller dröm) ut ur huset, genom trädgården, ut på gatan och träder slutligen in i vännens hem och dennes arbetsrum. Han kliver upp på en pall och pekar på den andra av fem i rött band bundna böcker, som står på andra hyllan uppför. Därmed upphörde visionen.

Men Jung var så tagen av den, att han följande morgon gick till vännens änka och bad att få kasta en blick på bokhyllan, som han ald-

rig förut sett. Där stod samma pall han iakttagit i visionen. Han klev upp på den och såg då mycket riktigt de fem i rött bundna böckerna. Han tog fram den som vännen pekade på. Dess titel befanns vara "De dödas testamenten".

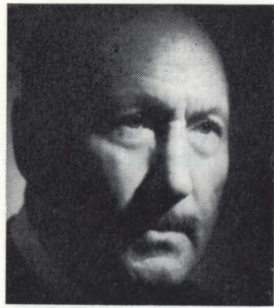
Man må besinna, att det inte är vem som helst utan en kritiskt skolad vetenskapsman som berättar om denna och en mångfald andra upplevelser, minst lika egendomliga. Tanken att han skulle ha relaterat dem "för att göra sig intressant" faller på sin egen orimlighet, redan därför att han själv förordnade, att hans levnadsteckning först efter hans död fick utges.

Hjärnan och själen

Den mest avgörande invändningen mot tron på ett liv efter döden torde väl vara den uppfattningen, att allt sjäsliv, i varje fall allt högre sådant, är oskiljaktigt knutet till hjärnan och alltså inte kan existera sedan denna försatts ur funktion. Jung hävdar däremot, att rent empiriska iakttagelser visar, att i varje fall en del av vårt psyke kan existera oberoende av hjärnan. Jag citerar: "För ett sådant antagande talar de överraskande iakttagelser man gjort vid djupa medvetlöshetstillstånd efter akuta hjärnskador och vid svår kollaps. I båda fallen kan även vid den svåraste medvetenhetsförlust såväl varseblivningar av yttrevärlden som intensiva drömmupplevelser försiggå. Då stora hjärnans bark, medvetandets säte, under svimningen är avkopplad, är sådana upplevelser hittills oförklarliga. De kan tala för vidmakthållande av medvetandesförmågan — även i tillstånd av skenbar medvetlöshet."

*

Jag upprepar, att Jung inte gör några kategoriska påståenden om ett liv efter döden, än mindre om hur detta kan tänkas gestalta sig. Om den sistnämnda frågan har han visserligen intressanta spekulationer, som jag här nödgas förbigå men måhända framdeles kan återkomma till. Jag har måst begränsa mig till några flyktiga antydningar om de indicier — främst då de indirekta meddelandena från det omedvetna — som gör en tro på livet efter detta sannolik. Kan de locka någon läsare till ett fördjupat studium av den ledande själsforskare, som kanske mer än någon annan bidragit till brytning med den länge på detta område förhärskande mekanisk-materialistiska åskådningen, har min uppsats fyllt sitt viktigaste syfte.

UTOMKROPPSLIG UPPLEVELSE OCH ANDRA FÖRÄNDRADE MEDVETENHETSTILLSTÅND

Av Birger Qvarnström

Det är en allmän erfarenhet att drömlivets intensitet är mycket individuell. Många människor kan inte erinra sig något av de drömmar de otvivelaktigt haft. Hos andra är drömmen så pass livlig att de har svårt att slita sig ur dess väv och återvända till den vakna verkligheten.

En intensifiering av drömmupplevelsen är det då man så att säga "vaknar i drömmen" med klart medvetande om att man drömmar och konstaterar detta genom vissa objektiva iakttagelser. För denna drömtyp, som ingalunda är särskilt ovanlig, har en författare Oliver Fox (pseudonym för Hugh G. Callaway) i sin bok Astral Projection skapat ordet kunskapsdröm, och den bildar utgångspunkten för en rad psykiska upplevelser som han beskriver i boken.

"Jag drömde", skriver han, "att jag stod på trottoaren utanför mitt hem... Stenläggningen var inte av den vanliga typen utan bestod av små blågröna, rektangulära stenar med långsidan i rät vinkel mot trottoarkanten. Jag skulle just gå in i huset, då jag råkade titta på dessa stenar och min uppmärksamhet fångades av ett egendomligt fenomen, så egendomligt att jag inte kunde tro mina ögon — stenarna hade, som det föreföll, ändrat läge under natten och långsidorna låg nu parallellt med trottoarkanten. Sedan kom förklaringen som en blick: ehuru denna strålände sommarmorgon föreföll mig alldeles verklig, drömde jag. Med insikten om detta faktum förändrades drömmens karaktär på ett sätt som är mycket svårt att klargöra för den som ej haft samma upplevelse. Ögonblickligen ökades livsintensiteten hundrafalt. Aldrig hade havet och himlen strålat i så betagande skönhet, aldrig

hade jag känt ett så fullkomligt välbefinnande, aldrig varit så klar i tanken, så gudomligt mäktig, så obeskriverligt fri. Känslan kan inte uttryckas i ord, men den varade endast några få ögonblick och jag vaknade... Ehuru jag inte kunde fatta det, tror jag att denna min första erfarenhet var en verklig projektion och att jag faktiskt levde utanför min fysiska kropp."

Fox ställde sig nu frågan om det var möjligt att genom en medveten viljeanstängning förlänga kunskapsdrömmen. Detta lyckades så småningom. Han hade intrycket att hans inkarnerade jag rusade mot en punkt i glandula pinealis (tallkottkörteln). Han är angelägen om att betona att detta är ett rent allegoriskt uttryckssätt, läsaren behöver inte fatta det efter bokstaven. Då han passerade genom den imaginära dörren i hjärnan, kände han att det knäppte till bakom honom och sedan var han fri från kroppens bojor. Varje gång försöket lyckades, kände han samma andliga klarhet och exaltation som vid sin första frigörelse. Med eller mot sin vilja flyttades han till olika miljöer som han beskriver, men människorna som han mötte såg honom inte. Han iakttog på ett särskilt sätt, inte med kroppens ögon utan med vad han kallar de "astrala ögonen". Han medger att dessa erfarenheter inte bevisar något för andra men för honom personligen är de övertygande, och döden är från hans synpunkt den sista "exkursionen".

*

Av stort intresse i dessa sammanhang synes Lucie Lagerbielkes (Vitus) upplevelser vara. I seklets början skrev hon en rad böcker präglade av metafysiskt patos och en viss obändig självständighet och klarsyn. Den första av dem heter

Själens liv (1911). Hon berättar där om sina försök att finna ett klarhetens plan i en annorlunda verklighet, varvid hon att börja med tog drömlivet till hjälp. Med viljans makt tvingade hon sig att vakna tre gånger varje natt och ändå vara kvar i drömmen, så att hon blev vaken i drömvärlden. Den avgörande vändpunkten i dessa övningar återges här i starkt förkortad form.

"Det var ingen villa, detta. Jag sov inte, drömde ännu mindre — men undret hade skett: jag hade vaknat, vaknat i inre måtto till fullt själsligt och andligt medvetande... 'Om detta är döden, är döden ljuvlig', tänkte jag. I det tillstånd av fördubbling, av ande-kroppslighet, vari jag befann mig, kunde jag även varsebliva min jordiska kropp — utsträckt, till utseendet livlös — och jag förnam sambandet med den likt svaga, knappt märkbara pulsslag. Då jag sedan liksom opersonligt aktgav på kroppen, såg jag, att andens och själens verksamhetscentrum i den var förlagd till plexus solaris. Med lugn och fullt redig tankegång erinrade jag mig ögonblickligen, att jag, innan jag stelnade till i orörlighet, hade förnummit som en elektrisk stöt just i trakten av solflätan, att stöten hade genomdallrat hela nervsystemet och till sist hade bedarrat mitt över hjässan och där erfarits som en värmeutstrålning åtföljd av en ljusförnimmelse... Och nu står jag där och iakttar min jordiska dubblätt. Blodomloppet förefaller mig trögt, pulsen är svag, nästan omärklig, hjärnhemisfärerna nästan sovande, blott den lilla tallkottkörteln i hjärnans mitt ser jag utstråla ett flämtande blått sken och vidare ser jag ett ställe i pannan, strax ovan ögonbrynen, lysa som en stjärna med oavbrutet vitt sken... Förutan denna belysning skulle jag aldrig ha

kunnat minnas allt vad jag hade sett i detta — ibland halvt, ibland helt — utomkroppsliga tillstånd..." (sid. 82 ff samt 160 ff).

*

De här relaterade erfarenheterna stämmer med de övningar i koncentration på nervcentra som tillhör det indiska yogasystemets skolningsmetoder och som, enligt Romain Rollands skildringar, Ramakrishna och Vivekananda ofta företog.

För det andliga uppåtstigandet räknar man med sex chakras, lokaliserade längs ryggmärgen och förbundna med livsviktiga organ och körtlar. Så finner man anahata i jämnhöjd med hjärtat, visuddhi vid mitten av halsen, ajna mellan ögonbrynen, medan sahasrara breder ut sig i hjärnhalvorna kring den öppning i kraniet där själens frigörelse tänkes ske (Rolland, Ramakrishnas liv, 332). Uppsändandet av den psykiska energiströmmen (kundalinellden) genom denna hierarki av centra betecknar erövringen av allt högre tillstånd och allt starkare själskrafter. Som man ser är detta en konstrik väv av nervfysiologisk iakttagelse och mystisk spekulation. Föreningen av själslig och kroppslig exercis öppnar vägarna till det övermedvetna tillståndet mahanand — extasen. Att ta ställning till den innersta meningen med detta är dock för en västerlänning mycket svårt. Yogafilosofien räknar med psykiska centraler som inte finns inprickade på de västerländska anatomernas karta.

I Walther Eidlitz bok Den glömda världen — om hinduism och meditation, talas om hur svårt det är att fullfölja en verklig meditation som leder till extas. Av meditationens fyra "trappsteg" är de två första — att vara absolut stilla och rofylld samt att andas på rätt sätt — endast förberedelser. Blott få är det förunnat att nå meditationens allra högsta mål: frigörelsen från "Mayas slöjor", från den snärjande sinnesupplevelsens fantasmagori.

Evans-Wentz, den hängivne uttolkaren av tibetanernas mystiska utkunder, säger i sin bok Tibetan Yoga: "Ingen mästare i yoga dör någonsin på normalt sätt, såvida han inte möter döden plötsligt och oväntat. Han helt enkelt lämnar sitt fysiska hölje som han kommit att betrakta som en klädnad som han kan ta på och lägga av efter önskan, vid fullt medvetande, försjunken i den djupa extas där det Klara Ljuset lyser."

Vivekananda säges ha gått bort

och ut ur tiden under en frivillig "kundalini sakti", den sista stora extasen som Ramakrishna dock inte lät honom utföra förrän hans livsverk var fullbordat.

*

Under sin utvecklingsgång passerar yogin gränserna för vad vi kallar telepati och klärvoajans. Då det omedvetna här spelar huvudrollen, kan dess latent möjligheter i stegrad grad göra sig gällande. Sådana följdfeomen är dock för den mediterande mystikern av underordnad betydelse, en uppmuntran, en erinran om att han befinner sig på rätt väg. "Hur stark ens intellektuella övertygelse än är", skriver Vivekananda i sin bok Raja Yoga, "kommer tvivel att uppstå i sinnet om yogavetenskapens sanning tills vissa egendomliga fysiska erfarenheter framträtt, såsom att höra och se på avstånd etc." Det bör då observeras att indiskt tänkande förutsätter ett särskilt organ (indriya) som samverkar med sinnena men vid paranormal perception i princip fungerar oberoende av dem.

Tydligt finns det beröringspunkter mellan de här ovan relaterade upplevelserna å ena sidan och yogalärans och på det hela taget den transcendentala mystikens erfarenhetssfärer å den andra. Känslan av tid och rum utplånas i de speciella tillstånd som Oliver Fox och Vitus beskriver. Medan Fox utförligt skildrar sina visionära sensationer från de mystiska resor han företog i sitt okroppsliga tillstånd, betonar Vitus mera den inre sidan av upplevelserna, identifieringen med vad hon kallar "allsinnet". Fox talar om sällsamma levitationer långt ut i rymden, något som för tanken till C. G. Jungs liknande erfarenheter. Jung skriver i sin självbiografi: "Jag tyckte att jag befann mig högt uppe i världsrymden. Långt nedanför mig såg jag jordgloben badande i ett härligt blått ljus. Jag såg det djupblå havet och kontinenterna. Långt under mina fötter låg Ceylon och framför mig Indiens subkontinent. Mitt blickfält omfattade inte hela jorden, men dess sfäriska gestalt var tydligt märkbar, och dess konturer skimrade som silver genom det underbara blå ljuset. På många ställen tycktes jordgloben vara färgad eller ha mörkgröna fläckar som oxiderat silver. Långt bort till vänster låg en vid slätt — Arabiens rödgula öken... Jag visste att jag var i begrepp att bege mig bort från jorden" (Minnen, drömmar, tankar, s. 224).

Härifrån leder en bro över till de på konstlad väg framkallade förändringarna i medvetenhetstillstånden som med så intensivt intresse studerats under de senaste 20 åren. I en av professor Charles T. Tart utgiven antologi med titeln Altered States of Consciousness (förkortat ASCs) 1969 får man en intressant överblick av denna mycket omfattande forskning som söker nalkas de dolda områdena i människosjälens dels genom hypnos och dels genom experiment i samband med psykedeliska droger, såsom LSD, meskalin och psilocybin. Till de djupast engagerade adeptererna hörde Aldous Huxley. Han gjorde 1953 experiment med meskalin som till sina hallucinationsalstrande (hallucinogena) verkningar erinrar om LSD. I boken Doors of Perception (1954) har han berättat om sina intryck. De åtta sektionerna i Tarts antologi ger en föreställning om de psykedeliska drogernas verkningar från olika synpunkter. Ett synnerligen väl genomfört experiment av W. Pahnke visar att de kan bana väg för mystiskt religiösa livsstämningar av betydande varaktighet. De framkallar även bisarra skönhetsyner. Vanligt är också att de ger en känsla av helighet, av att vistas utanför tid och rum, av intensifierade konstnärliga och intellektuella möjligheter, av en reduktion av det normala tidsmättet, varvid föreställningsprocesserna påskyndas oerhört.

Av särskilt intresse är iakttagelsen av ljusfenomen som ofta omtalas av personer med mystiskt medvetande. En annan märklig företeelse omtalas: "Elektriska fenomen uppträder rätt ofta då subjekten synes varsebli en ström av elektrisk energi i sina kroppar. Stundom synes den elektriska energien flyta i ett mönster motsvarande det perifera nervsystemet; ibland förefaller den stiga uppför ryggraden från dess bas och bryta fram i hjärnan — en erfarenhet som ofta beskrivs av yogas adepter som kundalini-kraften."

En annan intressant punkt är de encefalografiska undersökningar av yogier och zenmunkar i meditativt tillstånd, som företagits av olika forskare. Hjärnans s. k. alfa-vågor säger något om den mediterandes sinnesförfattning. Sinnenas fladdrande aktivitet lika väl som yttre stimuli har en hämmande inverkan på alfarytmen. Det är då anmärkningsvärt att yogier och zenmästare i meditation, trots störande retelser utifrån, visar ostörd alfarytm. Yogierna var i motsats till zenmunkarna

okänsliga för alla sinnesretningar så länge de höll ögonen slutna. Men zenmunkarna åstadkom alfa med öppna ögon, ehuru ljusimpulser normalt brukar hämma eller helt undertrycka alfaaktiviteten.

Det skall också noteras att tecken tyder på att ESP-fenomen framträder i drogpåverkade tillstånd men svårigen kan verifieras.

*

Samtidigt med denna utveckling har nyheten om de sovjetiska forskarnas upptäckt av en bio-plasmakropp satt fantasien i rörelse och aktualiserat frågan om inte människan är i besittning av en betydligt mer komplicerad inre organisation än den gängse anatomiska bilden förutsätter.

Sheila Ostranders och Lynn Schroeders bok *Psychic Discoveries behind the Iron Curtain* (1970) ger intimare inblickar i de sovjetiska forskarnas förehavanden än tidigare arbeten på området. Mest uppseendeväckande är den s. k. Kirlian-fotograferingen som fått sitt namn efter uppfinnaren Semyon Kirlian och som på 1960-talet utvecklades till perfektion av olika forskare. De tekniska detaljerna omges med stor hemlighetsfullhet. Dr Thelma Moss, biträdande professor vid University of California, Los Angeles, besökte Ryssland 1971 och vistades några dagar vid Kazakhstan-universitetet i Alma Ata i Sibirien, som är ett viktigt centrum för denna speciella forskningsgren. Hon säger att utländska forskare inte beviljas tillstånd att besöka ryska parapsykologiska laboratorier eller bese apparaturen. Man vet emellertid att det rör sig om en speciell metod med högfrekvensfotografering från 75 kilohertz till åtskilliga megahertz.

Om ett blad från en växt eller den mänskliga handen förs in i det elektromagnetiska fältet får man bevittna det egendomliga skådespelet att bladet eller handen förfaller illuminerade av blixtrande energipunkter, av ljus som befinner sig i rörelse, tänds och slocknar och åter flammar upp. Även om tredjedelen av ett blad skurits bort, visar fotografiererna hela bladet i obesuret skick. Den avlägsnade delen av bladet finns kvar, representerad av sin fantomkropp, av det kraftfält som ryssarna kallar bioplasmakroppen. På samma sätt framträder på Kirlian-fotografier t. ex. bilden av ett finger som gått förlorat.

Det kan erinras om att det i okultistisk äldre och nyare litteratur ofta omtalas att bortopererade eller

på annat sätt förlorade kroppsdelar varit synliga i "astral" eller "eterisk" form för klärvoajant disponerade personer. En teoretiker av Carl du Prels rang såg däri ett bevis för existensen av en förfinad kroppslighet, en astralkropp som på något sätt var sammanvävd med eller inkapslad i den fysiska organismen.

Inte mindre uppseendeväckande är ryssarnas påstående att vissa punkter på huden utstrålar starkare ljus och är mera elektriskt ledande än omgivande hudpartier, och dessa strålningspunkter säges motsvara de 700 punkter på huden som kartlagts av den gamla kinesiska läkemetoden akupunktur. En elektronisk uppfinning av fysikern V. Adamenko lär möjliggöra en exakt lokalisering av dessa punkter. En annan forskare, fysiologen Podshibyakin, som gjort undersökningar på samma område, konstaterade att solfläckar med deras starka magnetfält har en påtaglig inverkan på bioplasman, liksom även soleruptionerna som ger upphov till diverse andra terrestra fenomen såsom t. ex. norrsken. Fenomenen kan uppträda antingen samtidigt med eruptionerna eller efter en viss tid, vanligen 26 timmar. I den mån de berör bioplasmakroppen, råder samtidighet.

Den amerikanske elektroingenjören Ken Johnson har, enligt vad han själv och dr Moss omtalar i en gemensamt skriven artikel i tidskriften *Psychic* (juli, 1972) försökt att på grundval av sovjetisk litteratur och muntliga upplysningar rekonstruera ryssarnas fotografiska metod. Försöket ledde till intressanta resultat även om det inte kröntes med fullständig framgång. Vid fotografering av beskurna blad syntes på fotografierna ingen fantomdel av det stympade bladet. Det kan bero på att den amerikanska apparaturen avviker i väsentliga avseenden från

den ryska. På andra punkter kunde de ryska erfarenheterna delvis bekräftas. Det visade sig t. ex. att varje blad har sitt eget interna energimönster och att en aura omger bladets yttre konturer etc., men mera ingående jämförelser skulle här föra för långt.

Det är möjligt att dessa erfarenheter och upptäckter kan bringa i ljuset fakta om livsprocesserna som vi fortfarande är okunniga om. Men framför allt har de praktisk och teoretisk betydelse ur parapsykologisk synpunkt. De kan tänkas sprida nytt ljus över företeelser som eyeless sight (skådandet av färger och konturer med huden), psykometri, psykokinesi m. m. De kan också få betydelse för bedömningen av de vid hypnos verksamma mekanismerna, ett område där Sydney Alrutz och John Björkhem gjort beaktansvärda insatser, bl. a. för klarläggning av vad den senare kallar "nervstrålningens problem".

Utvecklingen går vidare. På senare år har intresset i forskarkretsar för utomkroppsliga upplevelser varit påfallande stort och ett omfattande nytt material har samlats och kommenterats, som jag hoppas få tillfälle att återkomma till i en senare artikel.

Tanken nästan svindlar inför det panorama av överraskningar som parapsykisk forskning i en nära framtid kan rulla upp för mänskligheten.

En ny ideologi
för en ny tidsålder
DE GUDOMLIGA PRINCIPERNA
av Young Oom Kim
Boken kan köpas - eller lånas - hos:
HSA-UWC,
Fack, 104 32 Stockholm 19

ALLA HAR VI LATENTA KRAFTER

som kan utvecklas och användas i vår tjänst. Den nya, omarbetade upplagan av våra enkelt och lättfattligt skrivna korrespondenskurser i praktisk psykologi, beskriver h u r . . . Begär prospekt!

ASSOCIATION I.L.C.

Box 6159, 102 33 Stockholm 6

ART DISTRIBUTION Forts

— Vi har under flera år haft kontakt med liknande rörelser på flera håll utomlands, t. ex. med City Lights i San Francisco, Shambala i Berkeley, Sri Aurobindo Ashram och Auroville i Indien, Gandalf's Garden i England, City of the Sun i New Mexico och revolutionära rörelser bl. a. på ön Curaçao i Västindien."

Några frågor till A. D. — och gruppens svar

— Kan ni formulera A.D:s "program"?

— Nej. Atminstone är en slutgiltig formulering omöjlig, eftersom A. D. är ett poem som växer — på det här stadiet en liten växt i ett ogästvänligt klimat, men så småningom kanske ett träd — eller varför inte en hel trädgård? Art Distribution betyder ju att man distribuerar — d.v.s. ger ut — det som är konst. Alla som medarbetar har sina individuella egenskaper, sina individuella gåvor och uppgifter. Var och en svarar för sig själv. Konsten och det konstnärliga uttrycket är grundtanken. Men vi stannar inte vid teori och analys utan förordar praktik och syntes. För övrigt har vi ingen tilltro till chefsideologier och vill på intet sätt bli offer för en ideologisk dyrkan eller dogm. Konsten kräver frihet och spelutrymme.

— Kan man kalla det ni står för — konstskapande som livsform?

— På sätt och vis ja. Var och en formar ju sitt liv efter förmåga. Att reducera konsten till en dekorativ och estetisk faktor i samhällets tjänst är att missförstå de skapande krafterna i människans och i naturens väsen. Den produktion som nu styr i lönsamhetens och i fantasi-löshetens tecken är inte bara livlös utan även ett hot mot det friska liv som återstår på planeten. Konsten kan, om den får möjlighet till ett vidgat samhällsskapande, ge ett alternativ och en initiation. Men det gäller att ha urskillningsförmåga för att uppfatta vad som är stelnad dogm och vad som är levande växtkraft. Samuel Beckett skriver i romanen *Murphy* (som finns översatt till svenska): "Låt nu vår konversation vara utan motstycke i den faktiska verkligheten eller i litteraturen, så att var och en efter bästa förmåga talar sanning efter bästa vetenskap."

— Varför är just konsten så viktig?

Gouachemålningar av Percival. Galerie S:t Paul, Stockholm, våren 1968

— Som inspirationskälla är konsten outtömlig. Hur många skrattspeglar visar den inte upp? Hur många djup har den inte? Ja, i bästa fall har den till och med vingar. Den kan vara dräplig och dräpande, den har undertoner och övertoner, och man måste ha uppövade sinnen för att uppfatta alla dess nyanser. I vissa fall behövs den som vapen mot den mentalitet som "konserverar ihjäl" det lekfulla och skapande människojaget. Som politisk skoputsare och medjamare är den outtömlig, som upplysande livsvetare tillhör den alla i alla tider. Gunnar Ekelöf skriver i en dikt: "Religionen är den sanna konsten/men endast konsten är den sanna religionen/och biskopen och akademikern är inte ens/dåliga kritiker" (Inledningsorden i dikten *Om religion* ur boken *En natt i Otocac*). Slutraderna i denna dikt lyder: "Konsten är djup osäkerhet./Religionen djup ovisshet."

— Äger kärleksbegreppet en plats i "programmet"?

— Begrepp är inte lätta att hantera, och begreppsförvirringen är stor. Vad som för en människa är kärlek, kan te sig som blindhet för en annan. Kanske kan man säga: Konst är ett grepp om verkligheten som är kärlek.

— Ni vill ju flytta ut på landet och odla giftfritt. Varför?

— Det krävs inte stor känslighet för att i dag inse stadsverklighetens livsfientlighet och den rådande teknikens osunda galenskaper. Industrimänniskans rovdraft och utsagningsdiktatur känner vi väl alla alltför väl. Jorden, vår moder, har misshandlats som vore hon en skö-

ka. Alternativ behövs. En ny livsvänlig teknik är redan på väg. Ren energikällor som solkraft, vindkraft, havskraft m.m. är även ur ekonomisk synvinkel fördelaktigare än den nuvarande nedsmutsande energiindustrin. Att vi vill odla giftfritt är för oss en självklarhet — i den mån man nu kan tala om en giftfri odling när luft och vatten drag är så förorenade som de är.

— Vad har ni att säga om miljö-vård och vegetarism?

— Några av oss är vegetarianer. Varför äta kött, när människan i biologiskt avseende är avsedd att vara en frukt- och grönsaksätare? För övrigt vill vi inte delta i den "kannibalism" som gör att våra medvarelser djuren misshandlas och mördas på löpande band. Se t. ex. på djurfabrikerna och utrotningen av ett sånt däggdjur som blåvalen! Vi stöder all vettig miljöpolitik och tycker t. ex. att tidskriften *Miljö och Framtid* med Björn Gillberg som initiativtagare är ett utmärkt upplysande organ i miljöfrågor.

— Hur är det med den ekonomiska sidan av A.D:s verksamhet?

— Vi som är med i Stiftelsen Art Distribution har satsat efter förmåga. Vi har ofta levt under existensminimum, och nu har vi inte längre någon ekonomi som vi kan kalla rörelsekapital. Men vi hoppas ändå på en fortsatt verksamhet. Den inre ekonomin (inre tillgångar) saknas ju inte.

*

För upplysningar om Art Distribution: ring 08 - 63 89 02 eller skriv till Art Distribution, Rindögatan 34, 115 35 Stockholm.

Vad är ockultism?

Intervju med Gustav Adolf Pettersson

Gustav Adolf Pettersson, 70, från småländska Urshult — tidigare Urvädersgränd i Stockholm — är en i ockulta kretsar välkänd föredragshållare och lärare. Framför allt har han talat i Janhammars Måndagsgruppen, Medborgarhuset, Stockholm. När vi ville bilda oss en uppfattning om vad ockultism innebär, tänkte vi först på Pettersson som lämplig informant. Och Allhelgonadagen 1972 fick vi ett besök av honom. Han berättade gärna och mycket om sina upplevelser.

— För att få kunskap om den ockulta världen måste man uppnå ett speciellt medvetandetilstånd, förklarade Gustav Adolf Pettersson inledningsvis, och detta kan ske genom en form av meditation. Det är i ett tillstånd mitt emellan sinnesiakttagelsen och tänkandet, mitt emellan sömnen och vakentillståndet, som man får klarsynen, varvid jaget tunnas ut, tonar bort...

— Hur når ni detta tillstånd?

— Under skoltiden hade jag för vana att med minnet "avfotografera" sidorna i mina läxböcker — man skulle ju kunna mycket utan till på den tiden. Jag slog upp boken, tittade på en sida — och där efter slöt jag ögonen och återkallade inom mig själv bilden av den tryckta sidan. Jag fixerade den gång på gång i ett slags suggestion — och till slut såg jag den helt och hållet inom mig. På det sättet lärde jag mig lilla katekesen utantill från pärm till pärm. När jag hade den fotografiska bilden i mitt inre, var det precis som om boken var framför mig och jag läste innantill.

Då jag blev äldre, märkte jag att den här "fotografiska" tekniken gav upphov till intressanta upplevelser. Om jag arbetade mycket intensivt med inre bilder, kunde jag få dem klarare och klarare, de ljusnade —

det kom ett inre ljus in i hela förloppet. Jag satt i mörker och avvaktade, och till slut började ett ljus uppträda, som fyllde hela rummet...

En gång satt jag och spelade schack vid ett bord. Framför mig var två personer, bakom mig en. Jag såg hur tankarna passerade in i människorna. Det verkade som om de gick utifrån och in i dem — som om dessa personer inte kunde tänka själva utan fick tankarna instopade i sig! Jag blev mycket förvånad. Det var ett mysterium som var ganska obehagligt. När schackpartiet var färdigspelt, började det sakta att mörkna inom mig. Ljuset liksom drog ihop sig, som om det krympte. Till slut försvann det, och allt blev kolsvart. Det första jag upplevde var ett ljud, som kom, men det var ett ljud som inte var hörbart med öronen, utan hela kroppen hörde det, och kroppen kom liksom i svängning, en ljudsvängning — och mörkret började klarna — och så såg jag skelett framträda framför mig. Det var de människor som med mig satt omkring schackbordet, och skeletten syntes tvådimensionella, liksom när man ritar med vit krita på en svart tavla. Efter en stund märkte jag att de började svullna eller jäsa — och sen kom inkarnatet fram — jag såg bilden på människorna, och jag började undra: vad är det här för konstigt som sker? — Jag har många gånger haft erfarenheter liknande denna. Jag upplever då att det är någon som andas i mig. Det är inte jag som andas, utan någon andas inne i mig. — Och där har vi hemligheten, i andningsprocessen, i rytmen fram och tillbaka. Om jag med medvetandet stannar stilla i denna rytm, mitt emellan utandning och inandning, då upplever jag helt och

hållet en andlig värld, som är mycket intressant. Mitt emellan tänkandet och sinnesiakttagelsen, där ligger hemligheten — och mellan sömnen och vakentillståndet. Just när man vaknar upp på morgonen, har man hemligheten nära, men det är svårt att fånga den. Man är då vid en gräns mellan två världar, där man kan uppleva allt. Men vanliga människor glider snabbt och omärkligt förbi detta gåtfulla tillstånd och uppmärksammar aldrig hemligheten. De vaknar bara, och sen är det inte mer med det.

— Men hur arbetar ni er in i detta klarseende tillstånd?

— När jag som mest intensivt sysslade med detta, gick jag alltid på kvällen, före sänggåendet, i minnet igenom dagsupplevelserna — jag gick baklänges från aftonen till morgonen, och även ännu längre tillbaka i tiden — t. o. m. till före födelsen. På det sättet ökade jag min imaginationsförmåga, d. v. s. förmågan att skapa inre bilder. Och det är den förmågan som är grundvalen för ett ockult skådande. I imaginationens ljusbilder är skapande krafter förborgade.

— Ni har kunnat gå tillbaka i minnena till före födelsen?

— Ja. När jag följer minnestråden bakåt, stöter jag till slut på ett stopp, där jag hindras och något nytt tar vid. Det är min föregående inkarnation. När jag i meditationen fått minnestråden alldeles rak och suddat bort hela jordelivet, då har jag stött på ockulta krafter som är oerhörda och med vilka jag kan nå utöver alla gränser.

— Att uppnå detta tillstånd, har det att göra med hur man andas?

— Ja. Man måste studera andningen på ett alldeles nytt sätt, man måste fråga sig: hur vill de väsenheter som finns i vår tillvaro andas

G. A. Pettersson

i mig? När man nått fram till de ockulta krafterna, vet man vilken hemlighet som ligger i att stanna andningen — och då får man också förklaringen till vad levitation innebär, detta, som en del österlänningar kan, att lyfta sig själva med andlig kraft. I det ockulta tillståndet kan jag också se att varje organ i människans kropp har samband med någonting utanför jorden. Krafter strömmar från kosmos in på jorden och verkar på olika organ i vår kropp.

— Vad "ser" ni ockult?

— Jag ser att den materiella världen är en illusion. Vi tror att den fysiska världen är fast, eftersom vi kan ta på den. Men den är fast endast när man befinner sig på sinneplanet, inte annars. Det verkliga är medvetandet, det själsliga, som är grunden för den fysiska världen. För den skull är det också viktigt att komma ihåg att själen påverkar kroppens hälsa. Det är betydelsefullt att vi sysslar med vårt själs-tillstånd så intensivt att vi är på det klara med att de tankar vi har är harmoniska och påverkar kroppen på ett gynnsamt sätt.

— Era "imaginationsbilder", stämmer de inte mycket bra med Rudolf Steiners metod?

— Jo. 1931 hade jag haft märkliga ockulta upplevelser i ett tillstånd av kontinuerligt medvetande — jag kunde inte sova — och då kom jag att läsa en liten skrift av Steiner; det var bara ett häfte, och där skildrade han samma upplevelser som jag hade haft i ett halvt års tid.

— Så ni accepterar Steiners påstående?

— Ja, det gör jag. I stort sett tycker jag att han har varit mycket klar i sina upplevelser. Men mitt ockulta vetande grundar jag på mina egna erfarenheter, inte på litteraturstudium. Och jag har haft många märkliga upplevelser. Låt mig berätta en:

Det var en morgon hösten 1963. In till mig i mitt rum kom en ljusblå mumie, en kvinna... jag blev alldeles häpen... hon sa till mig att hon bodde i Uppsala, och hon uppmanade mig att åka dit. Jag stod handfallen och visste inte hur jag skulle bete mig. Men på kvällen samma dag, när jag hade en astrologisk kurs, nämnde jag att jag hade haft en konstig dröm på morgonen — det är alltid bäst att tala om drömmar, ty man får ju drömma hur tokigt som helst! — jag nämnde att jag drömt att en ljusblå mumie

varit inne i mitt rum och sagt att hon bodde i Uppsala. Men det finns väl inga mumier i Uppsala? sa jag. Jo, det finns det, svarade en dam — på Viktoriamuséet. Jag tog reda på att Viktoriamuséet var den egyptiska avdelningen av Gustavianum, och någon tid senare åkte jag till Uppsala. Och med detsamma som jag kom in i Viktoriamuséet såg jag den blå mumien längst till höger. Där står den! sa jag till mitt sällskap. Det var en obehaglig upplevelse, den gick genom märm och ben.

Händelsen med mumien föranledde mig att förbereda en resa till Egypten, och jag vistades där i januari och februari 1964. Men innan jag for hade jag ockult fått besked om allt vad jag skulle möta där, människor jag skulle träffa, platser jag skulle besöka, händelser som skulle inträffa. I det sammanhanget fick jag också klarhet i att ockultismen har att göra med föregående inkarnationer. Många människor i dagens Sverige är faktiskt gamla, återfödda egyptier!

I ockult skådande kan man nå bortom minnestråden och se den föregående inkarnationen. Man finner då orsakerna till vad vi får genomgå under detta jordelivet. Vad jag "sått" då är orsak till vad jag måste göra nu. En människas sanna, individuella väsen är detsamma genom alla födelserna. Det uppenbaras i en inkarnation, tonar bort och uppenbaras sedan i nästa igen. Det sanna väsendet är det högre självet, som varje människa har. Den fysiska kroppen är liksom en utväxt från det sanna väsendet, som är roten till det hela. På ockult väg kan man urskilja det högre självet hos en människa.

— Är det möjligt för envar att uppnå det klarseende där de ockulta upplevelserna förekommer?

— Ja, varje människa kan uppnå det klarseende tillståndet, som mycket påminner om drömmen men är klarare än t. o. m. det vanliga vakentillståndet. Man kan öva på följande sätt. Man följer noga i minnet händelserna bakåt i tiden, gör bilderna klarare och klarare, återerinar sig händelseförloppet så tydligt som möjligt. Imaginationen är det viktigaste vi har. Jag skall ge ett enkelt exempel på en imagination. Man sluter ögonen och försöker se en blå tavla framför sig — och sedan sätter man dit en gul etta, en gul tvåa, en gul trea, en gul fyra, en gul femma — och det är då begreppsvärlden som arbetar, känslorna är inte med. Om jag sedan lägger

ihop en del av siffrorna, ett plus två blir tre o. s. v., då uppkommer en rörlighet i bilderna. Denna rörlighet ger inre kraft, och det är den kraften som man får arbeta vidare med. Om jag sedan låter alla bilder försvinna och lever bara i kraften, då kommer den verkliga imaginationen fram, då börjar jag se ockult. Jag lägger känslokraften in i tankeupplevandet, och då slocknar alla sinnen och imaginationen blir kvar. Man får försöka skilja på vad som är tänkande och vad som är iakttagelse — mellantillståndet där är det avgörande. Men det är med det inre livet som med det yttre: man får träna länge på samma sak.

— Hur vet ni att imaginationerna är sanning och inte bara fantasi-bilder?

— Upplevelserna är inte som drömmar utan som ett mycket klart medvetande, klarare än dagsmedvetandet. I detta tillstånd vet man helt enkelt, ty upplevelsen är sådan. När jag först hade dessa upplevelser, var jag mycket tveksam. Jag tog kontakt med människor som jag hade sett i klarsynen och kontrollerade med dem vad de hade gjort vid tidpunkten i fråga. Och det stämde med vad jag sett.

— Hur vill ni karakterisera ockultism?

— Äkta ockultism, som bygger på verkliga upplevelser, är kunskap om den andliga världen.

— Hur upplever ni den andliga världen? Vad händer t. ex. efter döden?

— Omedelbart efter döden hamnar många människor i ett mörker — först småningom kommer ljuset fram. Några blir medvetna med detsamma på andra sidan — det är de som haft kunskaper om de ockulta tingerna — för andra kan det ta lång tid innan de blir medvetna och kan lokalisera sig i sin nya omgivning. En del kan det dröja länge innan man får kontakt med — andra kommer mycket snabbt.

— Hur får ni kontakt med dem?

— Jag ser dem framför mig — genom klärvoajans, i en vision — på samma sätt som jag såg den blå mumien.

— Hur är tillståndet efter döden?

— Människorna går stegvis igenom det nya livet. De dras mer och mer ifrån oss. De kan ha en ganska svår period — några kan vara bundna vid jordiska sammanhang under lång tid; vissa problem kanske inte har blivit lösta, och de har inte gjort

Forts på sid 17

Lennart Söderström

Är Liberala Katolska Kyrkan en teosofisk kyrka?

Nej, svarar pastor Lennart Söderström

ka" på LKK är min egen och inte Religionssociologiska institutets. Tyvärr bortföll vid "manustvättning" de upplysande orden att det var fråga om informationer om samfundens storlek — och att alltså de korta samfundsbeskrivningarna, som förekom i min text, inte var direkta citat. Det är bara att beklaga förbiseendet. Men jag trodde inte att beskrivningen av LKK som en teosofisk kyrka kunde föranleda några protester.

— Kanske har ni bibringats er uppfattning om LKK av Ståhls/Perssons bok "Kultur, Sekter, Samfund", som inte ger en rättvisande bild av LKK av idag. Författarna har i sin beskrivning ensidigt betonat den anknytning som fanns till Teosofiska Samfundet under kyrkans tidigare år, och dessutom uppehållit sig vid enskilda medlemmars intresse för teosofin. Det är möjligt att de ansett att den teosofiska anknytningen varit särskilt intressant. Men jag förstår inte vad enskilda medlemmars olika engagemang i teosofiska sammanhang har att göra med en beskrivning av kyrkan. Om författarna hade varit konsekventa, borde de också ha påpekat att det finns en odiskutabelt kristen inriktning hos kyrkans präster och övriga medlemmar. Själv har jag en stark anknytning till den kristna fokularrörelsen, som uppstod i Italien efter andra världskriget. Jag har också mycket nära personliga kontakter med den romersk katolska kyrkan, bl. a. genom samarbete med den katolske kyrkoherden här på min hemort, Norrköping. Med Svenska kyrkan har jag länge haft samarbete på stiftsplanet, och jag kan också nämna att man vid behov ställt kyrkorum till mitt förfogande. Jag deltar aktivt i det ekumeniska arbetet, tillhör KFUM och är personlig medlem av Stiftelsen Capella Ecumenica in scopulis, etc. etc.

— Men det är ju ändå så att

LKK:s grundare, James J. Wedgwood, var teosof — liksom biskop Leadbeater, som tillsammans med Wedgwood utformade kyrkans liturgi. I Sverige startades LKK på initiativ av kristet intresserade teosof, och många av prästerna och lekmännen i kyrkan i dag är teosof. Den nuvarande biskopen för Norden, Sigfrid Fjellander, är teosof, liksom den förre nordiske biskopen Otto Viking.

— Jag förnekar inte att många av våra präster, biskopar och andra medlemmar har haft en mycket stark anknytning till teosofin och att alltså flera LKK-medlemmar är teosof. Men vad har det att göra med LKK:s ställning? Teosofin är ingen religion. Om en liberalkatolsk präst eller biskop är medlem av TS, står detta inte i konflikt med hans uppgift som Kristi tjänare. Inte räknar man det som okristligt hos en kristen präst, om han medarbetar t. ex. i FN:s kulturella organisation UNESCO, även om denna till stor del består av människor som är bekännare av icke kristna religioner.

Tillåt mig i detta sammanhang citera kyrkans presiderande biskop, Sir Hugh Sykes: "I vår kyrka har vi goda medlemmar för vilka den traditionelle, historiske Kristus är en levande realitet. Vi har också medlemmar för vilka allegori, myt och symbol utgör nyckeln till det verkliga. Några går helt in för den devotionella eller sakramentala aspekten av kyrkans liv och gudstjänst. Några är gnostiker, andra har ett helt och hållet intellektuellt sätt att nalkas det heliga. Alla dessa och många andra har sin rättmätiga plats i vår liberala och katolska kyrka. Och det krav som är förbundet med den tolkningsfrihet, som vi med rätta värderar så högt, gäller vår inställning till dem av våra bröder, som nalkas verkligheten från ett annat eller kanske

t. o. m. motsatt håll än vi själva. Kravet gäller att verkligen tillmäta sådana övertygelser ett värde och förstå att de innebär ett positivt och nödvändigt bidrag till kyrkans liv. Detta är inte lätt alla gånger, men det innebär en andlig träning, som är väl värd att göra och som bär rik frukt."

Den Liberala Katolska Kyrkan är en kristen kyrka och kommer aldrig att vara något annat. Hon inte bara betraktar Kristus som sin lärare och förebild, utan ser sig själv som en del av den mystiska kropp vars huvud är Jesus Kristus själv, och tar del av Hans liv i sakramenten. Det är denna innerliga förbindelse med Kristus som hon betraktar som det väsentliga kännetecknet på en kristen kyrka, och inte bekännelser till bestämda trossatser, som formulerats av människor.

— Ni är inte själv teosof?

— Jag är inte engagerad i den teosofiska rörelsen, men vi har ju i vår kyrka en mycket stor frihet för medlemmarna att söka sig en hållbar trosuppfattning. Jag har som präst i LKK full frihet att godta allt vad jag inom mig själv upplever som sant och riktigt och göra det till mitt eget — men ramen kring denna frihet utgörs helt naturligt av den kristna traditionen. Vi behöver ju bara gå till vår liturgi för att konstatera att vi bygger på apostlarnas och profeternas grundval, där hörnstenen är Jesus Kristus själv. Denna öppenhet kan ju uppfattas som något teosofiskt. Men jag betraktar mig själv uteslutande som katolsk präst, och Liberala Katolska Kyrkan ser jag som en del av Kristi katolska kyrka här på jorden.

Teosofi kan alltså röra sig om en öppenhet mot det gudomliga, men uppfattas väl oftare som en världs-förklaring grundad på ockult vetande. Även om jag inte själv inspireras av denna, vill jag inte förneka betydelsen av den för en del andra människor, som söker vetande och inte nöjer sig med enbart tro. Men det som vi mest av allt idag behöver är att förverkliga våra totala möjligheter som kristna och som medmänniskor. Och där kommer enligt min mening den utsägbara, mystiska upplevelsen oss till hjälp — den upplevelse, som det är vissa förunnat att uppnå intuitivt eller i meditativ stillhet och tystnad — upplevelsen av allt livs enhet.

— Vad anser ni om reinkarnationsläran, som förekommer mycket inom LKK?

— Jag menar att den är ett tanke-system, som kanske kan hjälpa en del människor till större förståelse av det som kyrkan vill säga. Om de har användning för det systemet, så är detta helt i överensstämmelse med LKK:s frihet och öppenhet.

— Men bibeln talar ingenting om reinkarnation.

— Det har väl diskuterats, om den gör det. Men i någon högre grad förekommer förstås inte idén om en jordisk återfödelse i bibeln.

— Jag tycker inte bibeln har något alls som kan uppfattas som reinkarnationstankar. Är det inte snarare en anknytning till österländsk religiositet som LKK har här — i den mån som dess medlemmar har intresse för reinkarnationsläran?

— Det har i alla tider funnits många inom den kristna kyrkan som omfattat reinkarnationstanken. Detta har varit de enskilda medlemmarnas åsikt, och den har för dem tydligen varit väl förenlig med kristen livssyn. — För LKK:s präster finns inget krav att man skall tro på reinkarnationen. Låt mig också hänvisa till den romerska uppslagsboken "The Catholic Encyclopedia", som skriver om reinkarnationen: "Man vet att vid en eller annan tidsperiod har denna tanke blomstrat i nästan varje del av världen... Denna universalitet karaktäriserar den såsom en av dessa spontana eller instinktiva föreställningar, med vilka den mänskliga naturen reagerar på tillvarons djupa och brännande problem. Det finns många skäl till en sådan tro av vilka vi kan nämna ett par:

- 1) den nästan universella övertygelsen att själen är en verklig enhet, skild från kroppen och att den överlever döden.
- 2) sammanhängande därmed finns det ett kategoriskt moraliskt krav på en rättvis fördelning av belöning och straff i enlighet med ett gott eller dåligt liv här på jorden. Läran om reinkarnationen tillfredsställer i viss mån dessa naturligt medfödda trosföreställningar.
- 3) den ger en plausibel förklaring på ärftlighetens problem.

Den ger vidare en bild av en värld, som blir mer och mer mänsklig och moralisk. Ja, i sanning, där som tron på en personlig försyn är obekant eller endast otillräckligt fattad, där synes någon form av reinkarnation, förstådd som en etisk utvecklingsprocess, vara ett nästan ofrånkomligt alternativ." Så långt

den katolska encyklopedien.

För min del anser jag inte att reinkarnationstanken behöver stå i ett motsatsförhållande till den kristna teologins uppfattning om nåd och försoning — men det skulle föra för långt att närmare gå in på den saken.

— Tror ni själv på återfödelse-läran?

— Jag tror att människan till sitt väsen är ande, som uttrycker sig genom den kropp hon fått vid sin födelse till detta jordelivet, och jag tror på en utveckling av denna andliga människa på allt högre nivåer, tills hon en dag förenas med sin Skapare. Hur detta sker vet vi idag så litet om. Det kan bara bli fråga om hypoteser.

— Är det inte så att LKK har ett särskilt intresse för "främmande" religioner — i likhet med just teosoferna? Har man inte ett slags all-ekumenisk öppenhet för religionen som sådan, vilket skiljer LKK från andra kristna kyrkor?

— Jag tror inte att detta är speciellt för LKK utan att intresset för andra religioner börjar bli större inom kristenheten över huvudet taget. I en värld där avstånden blir allt mindre mellan folk och kulturer och samarbetet utvecklas på alla olika plan, kan inte längre den kristna kyrkan sticka huvudet i busken i något slags självgodhet. För min del tror jag att ekumeniken måste utvecklas till att omfatta även andra religioner än den kristna. Jag uppmanar gärna till studium av främmande religioner, dock inte på bekostnad av studiet av vår egen religion. Att veta mera om andra religioner kan vara mycket berikande för det kristna livet och hjälpa oss till större förståelse för hur våra bröder i andra kulturer än vår egen genom sin religion ser på våra gemensamma problem i denna sargade värld. Det alltmer tilltagande intresset för meditation, som man även träffar på inom olika kristna samfund, tyder väl på att man fått upp ögonen för att vissa discipliner inom andra religioner kan vara berikande för det kristna livet.

— För min del tycker jag LKK hör till de intressanta kristna samfundsbildningarna just genom den teosofiska anknytningen och den därav följande öppenheten för "all slags religion". Jag tycker inte LKK skall förringa eller förminska sin teosofiska anknytning, eftersom jag menar att det inte minst är där som

Forts på sid 21

Sverre Holmsen:

MANIFESTATIONERNAS ENHET

— MÄNSKLIGHETENS ENHET

Författaren Sverre Holmsen i Sigtuna är en bekännare av baha'i-religionen, som förkunnar alla de stora religionernas gudomliga ursprung. Här skriver han om hinduismens gudagestalt, Krishna, från en baha'is synpunkt.

Profeten är brännpunkten i den mänskliga utvecklingen.

Horace Holley

Liksom solens strålar kommer till jordens alla skapade varelser med livgivande ljus och värme, så kommer "Manifestationerna" med den Helige Andes kraft från den gudomliga Verklighetens Sol (Gud) för att ge ljus och liv till människornas själar.

Abdu'l-Bahá

Så långt vi ser tillbaka i historien spårar vi en urgammal levande tro på ett egendomligt förhållande mellan yttre och inre verklighet, mellan synligt och osynligt, mellan mänskliga och Gud, "det djupaste mysteriet", ett förhållande som ständigt utvecklas i rytmiskt stigande och fallande vågor. Det andliga ljuset med dess dynamiska kraft utstrålar markant och omvälvande från tid till tid genom de stora profeterna, Guds utvalda språkrör, Manifestationerna, i en fortlöpande uppenbarelse, som inspirerar människorna i varje ny epok.

Beviset för Guds existens är hans Manifestationer, och beviset på deras upphöjdhet är deras liv och personer samt deras böcker. Genom sin levnad och med jordiskt bildspråk har dessa Manifestationer gett impulser till inspiration och antytt det utsägliga mysteriet i själens och andens rike bortom tid och rum. De har alla erkänt sina föregångare och profeterat om kommande Manifestationer.

Alla har de upprättat tron på en enda Gud och för dem alla har kärleksbudet varit det oföränderliga och centrala. Dessutom har de alla haft reformerande bud och varningar anpassade till sin tids människor och förhållanden. Tusentals konstnärer, diktare, filosofer, vetenskapsmän, samhällsbyggare och mediterande människor har i sitt skapande arbete, i sina mest lysande verk, i sitt alldagliga liv vibrerat och inspirerats av den osynliga strålningen, medvetet eller omedvetet.

Mänskligheten är på väg att mogna i en dramatisk utvecklingsprocess. Vi har alla del i denna utveckling, vi är alla beroende av varandra som i en enda organism, i vilken alla har mer eller mindre kännning av skeendet.

Uppståndelsens dag är här och nu. Mitt i domedagens splittring och kaos kommer uppvaknandet och insikten om ett enande av mångfalden i en fredens och skönhetens världsordning. Enhetens ljus strålar från samma källa. Enhet i rättvisa, kärlek och fred är vad vi behöver, och varje uppriktig sökare som tar del av ljuset i sin egen religion har möjligheten att komma till förståelse av sanningen som förenar alla religioner, vilka egentligen är en enda Religion, den från tidsålder till tidsålder förnyade och framåtskridande uppenbarelsereligionen.

Som en mosaik av pärlor och juveler, granit och basalt, går tankestråken runt jorden, tidevarv efter tidevarv. Livets utveckling sker inte genom slump. Ett oändligt nät av orsak och verkan förenar oss alla, och i varje människa finns en grandios kosmisk historia i vilken varje dag är en födelseakt.

I varje människoöde ingår den globala historien. I varje skopa havsvatten finns droppar från alla hav. I varje ögonblick rör sig alla tider.

Vi är alla släkt. Vi är alla krafter i ett sammanhängande skeende. Vi är alla individuellt och globalt med-

ansvariga.

Öst i Väst och Väst i Öst, i dag mötas de två, i dag är "den stora kungörelsens dag", den gamla "tidens ände", i dag är "domens dag".

Vår civilisation har nått sin kokpunkt och vi står inför det mest ödesdigra avgörandet i mänsklighetens historia.

Tiden är inne för hela mänskligheten att samlas. Vi är olika instrument avsedda för ett större sammanhang, i den fred och lycka vi drömmer om ibland.

Det räcker inte med enbart materiell-social kultur för att skapa en välordnad värld, en fredens civilisation. Vad hjälper det oss med dessa stora krafter vetenskap och teknik, om vi andligt är som förlamade eller döda. Om människoanden inte väckes, inte står upp ur sitt sjukläge, inte finner nyckeln till hela mänsklighetens andliga enhet, så går vi snabbt mot en oerhörd katastrof.

I denna tidsålder, som anses vara den oroligaste och mest omvälvande i mänsklighetens historia, har den största av alla profetior gått i fullbord. Att de traditionsbundna gamla religionernas prästerskap med deras otaliga splittrade kyrkor och sekter ännu icke upptäckt vad som skett och håller på att ske är huvudorsaken till deras och världens skakande kris och nödläge i dag.

I en tid då enhet är nödvändig för att människan skall överleva har vi inte råd att betala det oerhörda priset för fortsatt separation.

Kärleksbudet är ett, även om budbärarna, de stora inspiratörerna, framträtt med olika namn till olika folk i olika tidsåldrar.

Global enhet är en revolutionerande nyhet i mänsklighetens historia. Må vi levandegöra denna enhet.

Världens religioner, rensa edra kanaler och förena eder! Kärnreligionen är en enda religion, som innebär balans och harmoni mellan kärlek och förstånd, mellan tro och

vetande, mellan religion och vetenskap på ett allt högre plan.

Om "återkomsten av Andens Sol" vittnar alla de stora uppenbarelseprofeterna. De är mänsklighetens största inspiratörer, våra främsta lärare. Må vi äntligen vakna och se att de bildar en enhet. Låt oss se sammanhanget i deras budskap och livsverk, alla lika nödvändiga för utvecklingen, och låt oss först lära känna något om Krishnas lära.

KRISHNA

Mitt i den indiska snårskogen av mångguder, vidskepelse och splitt-ring lever sedan Krishnas dagar tron på Vishnu, Kosmosanden. Han är den ende guden, även om han har många namn. Han är "lik kristallen, som själv är utan färger, men alla färgers skönhet återstrålar".

Vishnu är den högste, den livgivande kärleken och sanningen. Det är han som visar sig i växlande reflexer och ständigt nya gestalter, avatarerna, dessa revolutionerande inspiratörer, vilka när de framträder är som Ljusets återkomst i en lång mörk natt. De kommer från tidsålder till tidsålder för att förmedla det förnyade budskapet och upprätta Förbundet (Testamentet) mellan Gud och mänskligheten.

Krishna var en av dessa avatarer. Han levde för omkring 4000 år sedan. Berättelsen om honom har bevarats från generation till generation, sekel efter sekel och mycket av detta har nedtecknats i gamla skrifter.

Krishna blev en legendomspunnen gestalt. Många lovprisande sånger med poetiskt bildspråk har skrivits om hans liv och lära och många sökare har gått vilse i de trolleskogar som de trott vara Krishnas heliga lundar.

Men lyckas man tränga igenom den frodiga djungeln av förvridna stammar och snärjande lianer, av fantastiska sagor, läradas risiga uttågningar och förvanskade bildspråk, som växt upp kring människan och avataren Krishna, så når man — om man inte fastnar i de taggiga snåren eller faller offer för giftiga kryp och vilddjur — fram till en solig glänta, där man med lyssnande inre öra plötsligt kan höra de himmelska tonerna från Krishnas flöjt. Då, om inte förr, fattar den vakne sökaren, att Krishna var en av de stora inspiratörerna, en av dem som hjälpt mänskligheten en bit framåt på den långa, backiga och slingrande vägen i riktning mot

Flöjtspelande Krishna

större erfarenhet och mognad.

Strålningen från Krishna, hinduismens centralgestalt, spred ljus över Indien och en stor del av världen. Trots det stora förfall som sedan kom lever hans budskap vidare genom de följande avatarerna. Från epok till epok har de alla på olika språk och med olika namn vittnat om den ende Guden: Jahve, Ahuramazda, Amitabha, Tangaroa, Allah, Världarnas Herre, alla orsakers orsak, alltings ursprung, Mahavishnu, den store Vishnu, som dväls i "Orsakernas hav". Hans namn är också Brahma, Shiva och många andra. Han har liksom solen många namn och egenskaper; den upplysande, den livgivande, den värmande, den livsbevarande, livets och ljuses källa, den store förvandlaren, den brännande...

Inspirerad av Krishna mediterar

diktaren i Bhagavatam:

Låt oss i själens djup begrunda honom,
ursprung till skapelse och liv och död,
den Högste och den Sanne, som i sitt inre rike
alltid visar ifrån sig Mayas gyckelspel,
den Allvise, den självlysande.

Så som solbelysta dammkorn strömmar genom öppna fönster,
genom Mahavishnus porer svävar världsallt utan tal.
När han andas ut de födas, när han andas in förgås de.
Aldrig upphör detta kretslopp, evigt världar dör och födas,
evigt andas Mahavishnu.

Den hängivne blir som en öppen port, genom vilken "det djupaste mysteriets" kraft flödar in i den timliga världen, Maya, det mätbara värld.

Krishnas lära väddade till förstånd och balans.

Blott den är i stånd att nå sann kärlek till Gud som varken är alltför bunden vid det jordiska eller i avsky flyr undan det. Endast den är i stånd att erfara att blott osjälviskt tjänande kärlek till Gud är högsta kärlek.

Den som saknar urskillningsförmåga

låter sitt sinne irra åt alla håll på jakt efter otaliga mål.

En sådan människa styrs av jordiska begär i fåfängt hopp efter himmelska belöningar.

Den som icke hatar något av det som lever,

och som är god och har medkänsla,

fri från högmod och egenkärlek, lika i med- och motgång,

fördragsam,

förnöjsam, ståndaktig i tron och som har herravälde över sig själv

och står vid sitt ord, den som söker mig med hjärta och själ

och som är mig hängiven — honom älskar jag.

Bhagavad-Gita ("Herrens Sång", Krishnas urkund)

Bhagavad-Gita är den mest kända och hedrade av hinduismens skrifter. Den kallas ofta kort och gott för Gita och innehåller Krishnas läror, så som de bevarats genom minnessångerna. När denna vida berömda sanskrittext nedteknades är okänt, men förmodligen skedde det omkring 550 f. Kr.

I Gita är Krishna ett med den ende guden, ett med Vishnu, den "allt genomträngande", som uppenbarar sig genom sin avatar, sin Manifestation, för att ge upplysning och undervisning i en tid då måttet var rågat av förtryck, likgiltighet, fördomar, vidskepelse, mångguder, tve-dräkt, hat och förvirring, kort sagt i en tid då den förfalskade religionen med alla dess ritualer och anhopade traditioner hade nått ett botenläge.

Gita har lovprisats som ett av världslitteraturens djupaste och mest inspirerade verk och har över-satts till de flesta språk.

Studerar man historien om män-

niskan och därmed också religionens utveckling, finner man, att Bhagavad-Gita, Krishnas budskap och undervisning från Vishnu har betytt något väsentligt och progressivt inspirerande, direkt eller indirekt, för hundratals miljoner människor i utvecklingen, fram till litet djupare insikt och litet mera förståelse av mysteriet människa.

Mahatma Gandhi hade ofta med sig ett slitet exemplar av Bhagavad-Gita och när han satt i fängelse läste han gärna i denna bok. År 1925 skrev han: "I Bhagavad-Gita finner jag sådan tröst som inte ens Bergspredikan kan ge mig. När besvikelsen stirrar mot mig, och jag inte längre kan se en enda stråle av ljus, då går jag till Bhagavad-Gita. Jag läser en vers här och en vers där, och genast börjar jag le mitt i överveldigande tragedier. — Om dessa inte har lämnat några synliga ärr efter sig, så är det tack vare Bhagavad-Gitas undervisning."

Kärnbudskapet i boken Gita är lika aktuellt i dag som när det kom till världen för c:a 4000 år sedan, då Krishna såsom Arjunas vagnsty-rare gav sin undervisning om Vishnu, den ende Guden, Sanningen, Kärleken och om atmans, den renade själens odödlighet. Det var denna kärnlära som under tidernas lopp gått förlorad. Människorna hade glömt kärleken till Gud och torkans sandstoft hade förblindat deras ögon. Krishna kom för att uppväcka den Gudskärlek som slumrar i varje hjärta.

Bhagavad-Gita är ett drama fyllt av symbolisk betydelse om kampen mot inre fiender — okunnighet, själviskhet och laster, mot religionens förfall i en mörk tid av förvanskningar, korruption, fördomar och vidskepelse. Den ljusbringande Krishna i Bhagavad-Gita är blott en delaspekt av Vishnu, den ende Guden, som är det djupaste mysteriet. *Varje förgudning av den förgängliga fysiska människan är villfarelse enligt Krishnas lära.*

Att människorna ej känner avataren, Guds språkrör, Manifestationen, när han vandrar på jorden som människa bland människor, beror på det damm som i torkans nedgångsperiod täcker deras ögon. Själviskhetens slöja skymmer själens öga. Synen blir förvirrad och den från Gud bortvände uppfattar avataren som enbart en människa som de själva.

I Bhagavad-Gita säger Krishna, den ende Gudens språkrör:

De, vilka saknar insikt, tror att jag,

den Evige, Fördolde, har en skepnad;

— de känner ej mitt sanna, högsta väsen

det oförvanskliga, fullkomligt höga.

Och då jag höljes i min skaparvilja,

då ser mig icke alla. Denna värld

förmår ej fatta mig, den Evigt Samma.

Jag, o Arjuna, fattar alla väsen, som varit, är eller skall bli till:

Jag fattar allt, men intet fattar mig.

Förbländade av motsatskedjans par,

av repulsion och dragning — vandrar alla

igenom världen helt förvillade

Krishna säger vidare till sin lärjunge Arjuna:

Betrakta allt, vad du önskar se! — Du ser mig ej (sådan jag i sanning är)

med dessa dina (mänskliga) ögon. Välan,

jag skänker dig gudomlig syn: Så se förmedelst den min högsta yoga (lära).

Det som är natt för många varelser,

är vaksamhetens tid för den som söker;

men dagens ävlan, liv och kiv och strävan

är mörker för den invigde som ser.

Bhagavad-Gita återger det väsentligaste i Upanishaderna och är bland annat en undervisning om de olika yogavägarna som för fram till det oförgängliga.

Om atman (själens innersta kärna) säger Krishna:

Den (atman) födes ej och den dör ej; den är till

och upphör ej att vara: aldrig född,

bestående, evinnerlig, oförgänglig,

den dör ej, om än dess lekamen dödas.

I slutet av Bhagavad-Gita svarar Krishna på sin lärjunge Arjunas fråga om hur sökaren får sann kunskap och när Gud och hans rike:

I kärlek (bhakti) känner sökaren mitt väsen,

mitt sanna väsen, vem och vad jag är.

Då, när han verkligen lärt känna mig,

skall han gå in uti min verklighet,

det rike som icke vet av tid och rum.

Det är först i Gudskärleken som atmans innersta hemlighet kan *anas*, hur och vem Gud är; därför manas Arjuna till en viss försiktighet i en obalanserad tid av fanatisk materialism och ytlighet.

Vad jag har lärt dig, må du aldrig nämna

för obotfärdige och vrånge män, och ej för den som icke önskar lyssna,

och ej för den som blott vill klandra mig.

Människan skapas av sin tro. Så som hon tror, sådan är hon.

Krishna säger vidare:

Gör inte emot andra det, som om det gjordes

emot dig skulle vålla dig lidande.

Liksom kroppen består av olika lemmar och organ,

så existerar alla varelser i beroende av varandra.

De som hängivet arbetar för alla varelser välfärd,

må de komma till mig.

Krishnas lära innehåller ingen kult, inget självplågeri, inget prästvälde, inga offerriter eller andra ritualer, inget kastväsen, inga heliga kor. Han återupprättade tron på en enda Gud och tron på ett fortsatt liv efter kroppens död.

Krishna renade religionen, så att dess ljus en tid framåt åter lyste över Indien, som länge levat i mörker. Han var Herrens verktyg som röjde ogräs och törne från den mystiska stig som människorna låtit växa igen till oframkomlig snårskog. Han kom med kärlekens och glädjens budskap och samordnade de tre yogavägarna: kunskap (Jnana), gärningar (Karma) och hängivenhet, kärlek (Bhakti) till en enda yoga, en enda religion.

Liksom alla de gudomliga Manifestationerna kom Krishna till människorna i en tid då ljuset i religionens lykt skymdes av fördomarnas, inbillningarnas, ritualernas och vantrons slagg och damm. Kungar och präster förtryckte folken och tvingade dem ut i blodiga krig. Familjer-

na var i upplösning och släkting stred mot släkting. Djup natt låg tungt över Indien. Men genom prismapropheten Krishna skingrades mörkret av Verklighetens Sol, så att människorna åter kunde se sanningen ett stycke framåt.

Krishnas framträdande ledde till en period av blomstrande kultur i ett genom den pånyttfödda religionen enat Indien. Det kom som en plötslig och grandios förvandling. Som när vårsolen bryter igenom vinterns dödliska sömn och kyla, som då träden börjar grönska och markerna klädes i blomstrande fågring. En mängd gamla fördomar och traditioner vissnade bort och mycken bråte brändes i vårens eldar. Det var som en domens dag för alla. Och dagen ledde till större rättvisa. Människorna blev vänligare och gladare och de kände sig som födda på nytt.

Bhagavad-Gita berättar för oss att Krishna gav Arjuna ett löfte om att Guds Ande åter skulle komma till världen i andra Manifestationer:

Närhelst världens dygd och rättvisa dalar,

när last och orättfärdighet tar säte på tronen,

då kommer jag, Herren, och återbesöker världen

i synlig form, blandar mig som människa med män-

skor och genom mitt inflytande och min lära

raserar jag det onda och orättvisa.

Många gånger har jag sålunda framträtt;

många gånger häfter skall jag komma igen.

Om "återkomsten av Anden" vittnar alla de stora uppenbarelseprofeterna, Guds Manifestationer, från tidsålder till tidsålder. I Jayadevas avatar-hymn, Gita-Govinda, prisas Buddha som en Guds avatar och som Krishnas efterträdare.

Krishna förberedde vägen för de kommande Manifestationerna. En av dem skulle i framtiden öppna porten till den globala fredens och sanningens tidsålder. I Gita-Govinda återges den urgamla profetian om Kalki, "Han som skall komma i framtiden". Kalki är Vishnus, den ende Gudens avatar, vilken "svingar sitt svärd som en komet" över mörkrets och okunnighetens härskor. När detta *Ljusets svärd* (Andens svärd) blixtrar över jorden skall Kaliyugas mörka tidsålder skingras och *Porten* öppnas till Sattya-Yuga, *Sanningens tidsålder*.

OCKULTISM

Forts

sig fria från dem. Människor stannar olika lång tid på andra sidan, en del går fort vidare till en ny inkarnation, andra stannar länge i den andliga världen. En del går också långt ut i kosmos, medan andra hela tiden håller till i den jordiska sfären.

— *Spiritualisterna säger om den andra sidan att man där formar sin miljö med sin tanke...*

— Ja, detta är alldeles riktigt. Den andra världen är en tankevärld, befolkad av tankevärldsväsenheter, som jag kallar dem.

— *Vad är livets mening?*

— Meningen är att människan skall nå det tillstånd där hon blir självmedveten i medvetandet — dit- hån går hela utvecklingen. En annan aspekt på utvecklingen är kärle- lens ökande hos människorna.

SPIRITUALISTISK LITTERATUR

Begär vår boklista!

Bokförlaget Excelsior

Box 5314

102 46 Stockholm 5

A. Information om elixiret, den 250-åriga "Haarlemer healing oil".

B. Information och demonstration av professor Lakhovskys

MWO-kroppsenenergialstrare m.m.

Positiva referenser finns.

C. Din personliga BIORYTM uträknas enl. medicinalrådet dr. Wilhelm Fliess' metod, byggd på strikt vetenskapliga forskningsrön.

1. Biorytmogram eller pulsationsrytmen.

2. Högsta försäkringsskydd mot den egna mänskliga faktorn.

Ovärderligt för bl. a. varje bilförare — enl. statistiskt underlag.

D. Alltmer populära manastrålände LAPIS LINGUA

den mexikanska, tjugigt turkosskimrande

"TUR-smyckestenen"

från Sierra Madres inre — positivt testad och lovordad av framstående psykometriker och pendelspecialister kan erhållas genom undertecknad. Många positiva uttalanden om L.L. finns av lyckliga ägare.

HARALD SCHUBERT

S:t Eriksgatan 109, 113 31 Stockholm
Tel. 08 - 33 19 32

PROFESSOR HYNEK OM TEFATEN

Bokanmälan av K. Gösta Rehn

Äntligen en sakkunnig bok om UFO-problemet av en känd och aktad vetenskapsman! J. Allen Hyneks bok "The UFO Experience, a scientific inquiry" (Henry Regnery, 1972) är en stor händelse. De seriöst tefatsbitna studiosi behöver inte längre känna sig undanskuffade i ett hörn som en skara undermåliga, löjliga fantasier. De kan nu repa mod och slunga mot belackarna: "Var så god och läs professor Hyneks bok! Den bekräftar i stort vad vi s. k. amatörer sagt — vi som dock dragit den största bördan av tefatsrapporter och tolkningar."

Denna bok kan inte undgå att väcka uppmärksamhet i fackkretsar. Det skall bli spännande att läsa reaktionerna från astronomerna. Som bekant verkade astrofysikprofessor Allen Hynek i 18 års tid som konsult till U. S. Air Force i UFO-frågor. Skall någon med direkt och intim insyn i behandlingen av tefatsärenden utnämnas till auktoritet i ämnet, så är det Hynek. Jag inbillar mig inte att karriärsugna unga astronomer med en stroppaktig inställning till tefatsproblemet skulle tugga fradga vid läsningen av Hyneks bok. Men något blek om nosen borde väl fil. lic. Gösta Gahm bli. I september 1969 kolporterade han till pressen ut ett pekoral som skulle föreställa en recension av Condonrapporten. Titeln på en NWT-helsida skrek: "De flygande tefaten — fantasier och falsarier." Hans artikel slutade med ett påstående att UFOs aldrig någonsin observerats av erfarna yrkesobservatörer världen runt.

Alldeles på sidan av saken till förtret för vulgärskeptiska akademiker gjorde jag i min första bok (1966) en "snobblista" över vetenskapare, astronomer och bemärkta personer som sett tefat eller var övertygade. Den skruven visste var den tog, att döma av förbittrade gensvar. Nu överflödar Hyneks bok av sådana högkvalificerade vittneskategorier. Se hans statistik som följer efter varje kapitel! Redan år 1952 som ung, något försagd astronomkonsult i Air Force intervjuade Hynek fem astronomkolleger som sett UFOs — "något verkligt men oförklarligt". Detta

vittnar om hans tidigt positiva inställning.

Hynek ägnar en skarp kritik åt handläggningen av UFO-ärendena inom U.S. Air Force (Project Blue Book). Vi vet åtskilligt förut om oegentligheterna genom makarna Lorenzen och professor McDonald. Det är förresten synd att inte den bortgångne James McDonalds bitande och klatschiga skrifter i stenciler inte samlats till en bok på över 200 sidor. Hynek är nu ensam herre på den vetenskapliga kritikertäppan, men avgjort mera timid än McDonald. I sina frasrika utläggningar verkar han vara mer angelägen att bevara sin status som välartad medlem av det vetenskapliga brödrskapet än att tala ut om de oundvikliga slutsatser som UFO-problemet bjuder på. Men han bekräftar att det var CIA som behärskade och instruerade den "vetenskapliga panelen" av år 1953, bestående av fem eminenta professorer, så att panelen mera fick ägna sig åt uppskrämmande nationella säkerhetsfrågor än åt en verklig vetenskaplig översyn. Endast ca 15 ganska lama fall förelades de lärda, medan de aldrig fick tillgång till de verkligt explosiva fallen i Blue Books registratur. Tilläggas bör att CIA från början yrkade på en struntförklaring av tefaten ("debunking") och att panelens rapport från 1953 var en skandal, som grundlade den anti-tefatspropaganda, som alltjämt behärskar opinionen (min anm.).

Hynek bekräftar också att Air Force på ett tidigt stadium faktiskt var inne på den utomjordiska tolkningen av UFOs men att senare Blue Book-avdelningen blott blev en PR-fasad, ett forum för falska bortförklaringar av tefatshändelser och missledande informationer. Blue Book blev en sekretessens täckmantel. Avdelningen var underbemannad, några få militärer tänkte mest på befordran och att komma ifrån detta nonsensgöra, omsättningen av befäl var stor, ordentlig indexregistrering av fallen saknades.

*

Hur kunde då Hynek stå ut med denna motbudande oreda? McDo-

nald berättar att han frågade Hynek varför han inte opponerade sig någon gång mot skevheten i den vetenskapliga panelens förhandlingar, eftersom han var närvarande under dem. Hynek svarade: "Jag var ju bara en liten potatis då, ser du." 1952 inträffade den världsomskrivna tefatsinvasionen över Washington. McDonald frågade Hynek: "Hur kunde du tillåta att dessa falska radarförklaringar av tefaten gavs ut till pressen, allmänheten och kongressen?" Hynek invände: "Hur kunde jag ha satt mig upp mot alla dessa radarexperters från Washington?" I den allmänna uppståndelsen måste bortförklaringar om inversionslager tillgripas, och radarteknik var nog inte Hyneks starka sida. (Från McDonalds skrifter.)

Hynek förklarar sig i boken. "Som yngre vetenskapsman vid den tiden var jag inte böjd för att bli en martyr eller att dumma mig, då data var ofullständiga. Jag beslöt att vara neutral och låta fenomenet bevisa eller motbevisa sig självt. Jag kände minsann till den föraktfulla inställningen hos Pentagons rådgivare... Hade jag då talat ut för mycket, skulle jag genast misskrediterats och fått etiketten stolle på mig. Dessutom skulle jag ha förlorat tillgång till Blue Books lager av data." Dessa data som Hynek samlat under sin tjänstgöring kom väl till pass sedan han lämnat Air Force och byggt upp sin egen UFO-registratur. Hynek gjorde flera konstruktiva förslag till förbättringar av ärendenas behandling, men de förblev obeaktade. Hynek gav sin fackmässiga opinion om de löpande inkomna rapporterna, men ibland utvärderades astronomiska fall utan att han tillfrågats. Nog måste det väl ha känts bittert för den vetenskaplige konsulten att förvägras tillstånd att gå igenom hela registraturen. För att få tillgång till pärnarna måste han först känna till ett specifikt fall och sedan rekvirera det. "Hur skulle jag kunna rekquirera ett specifikt fall för att bedöma dess möjliga vetenskapliga meriter, om jag inte visste att det existerade? Från kutymen inom Blue Book vet

jag i alla fall att man aldrig skulle ha visat mig dessa fall. Lyckligtvis kom jag på dem och många andra genom tur... Och när jag önskade kopiera delar av ett icke hemligstämplat fall, så tilläts jag icke göra kopian på xeroxmaskinen ett stycke därifrån."

Sålunda råkade Hynek i en hög med papper på ett bord få se en rapport från en amerikansk säkerhetsman i Saigon, Vietnam. "Den 17.4.1967 kl. 02.20 observerade jag fem stora, upplysta, ovalformade objekt, som gick i en tät formation och med mycket stor hastighet över himlen. Jag befann mig då på taket till det 524:e detachementet av Saigons fältkontor." En sida av vidare flagranta detaljer följer, slutande med: "Jag har aldrig förut sett en UFO eller brytt mig om dem. Men jag tror att dessa föremål var rymdfarkoster av något slag. Jag är övertygad om att de inte var reflexer, vanliga plan, meteoriter eller planeter." I Blue Book struntade man i rapporten därför att observationen gjordes "utanför USA:s kontinentala gränser"!

Den 1.8.1965 kom 12 rapporter in till major Quintanilla i Blue Book. Quintanilla var en chef som länge företett ett själsligt frändskap med motsvarande UFO-expert i FOA. Överstar, kaptener och övrig militär personal nära och omkring Cheyenne, Wyoming rapporterade med täta mellanrum från kl. 01.30 till kl. 03.40 UFOs i formationer eller klungor över baserna. De beskrevs med tefatens typiska kännetecken. Hynek skriver: "När jag frågade major Quintanilla vad som gjorts med dessa rapporter, sade han att observationerna inte rörde något annat än stjärnor. Detta är verkligen detsamma som att säga att vårt strategiska flygkommando, som ansvarar för landets försvar mot stora attacker från luften, bestod av en märklig rad stupida inkompetenser som misstog blinkande stjärnor för att vara sällsamma farkoster. Dessa är de personer som en vacker dag kanske skulle ha ansvaret för att börja ett atomkrig."

När man läser de åtta sidorna om fallet Spaur, inklusive bandade intervjuer, känner man med Hynek att måttet är rågat. Här var det åter major Quintanilla som var fanatiskt besatt av det allmänna skränet i Pentagon. "Det kan inte vara något med det där (UFO), därför finns dom ej." Eller snarare betedde sig Quintanilla som en korrumperad åklagare, vilken försöker snärja ett

vittne så att det begär mened. Det var icke Venus som Spaur såg, såsom Q. påstod utan att konsultera Hynek. Natten till den 16.4.1966 jagade med 150 km/tim sherifferna Dale Spaur och Wilbur Neff tillsammans med två andra polisbilar, som de fick kontakt med i Ohio, ett tydligt jättetefat, som ibland svävade nära dem, utstrålade ett outhärdligt sken. Dessutom fanns det andra vittnen, som aldrig hördes av Q. Det mest upprörande i saken var att Q:s dom om Venus kom ut i pressen. Spaur hade varit obalanserad och haft hallucinationer. Spaur stämplades som en löjeväckande lögnare, hans hemliv blev förstört, liksom hans karriär. Hans hälsa ruinerades. Han kan nu bara göra diversearbeten.

Många andra uppseendeväckande fall inberättas av Hynek med den pondus hans egna sakkunniga undersökningar kan prestera.

Tyngdpunkten i boken, tror jag, ligger i klassificeringarna av UFO, som leder fram till det av Hynek konstruerade realitetsdiagrammet. UFO-iakttagelserna indelas i två huvudgrupper, avståndsobserverationer och närobserverationer. De första indelas i sin tur i 1) nattliga ljus, 2) dagsljus-diskusar, 3) radar-visuella observationer; de andra indelas i 4) närobserverationer utan effekter på miljön, 5) observationer med miljöeffekter och 6) fall med rapporterade piloter (utan frälsningskontakter). Givetvis värderas högst som säkra och beviskraftiga klasserna 4, 5 och 6. Exempel: En sällsam farkost, som sänkte sig ned till 30 meter över en bil på en enslig väg, varvid motorn, ljusen och radion dog bort och farkosten avsatte märken på marken. Detta utesluter inte alls att 1, 2 och 3 omfattar många utmärkta, beviskraftiga fall för vilka Hynek redogör. I kapitlet om dagsljus-tefat finns 10 fina, äkta fotografier av tefat.

Med sina bokstavsbeteckningar för de olika klasserna sätter nu Hynek upp ett "märklighets-sannolikhetsdiagram", där man finner att av de strängt utvalda 234 fallen endast ca 76 erhållit högsta kombinerade index. Kort sagt, märklighetsindex eller graden av sällsamhet, upp till 9, anges av det antal informations-element en rapport bjuder och som trotsar varje försök till vetenskaplig förklaring. Sannolikhetsgraden, upp till 9, gäller vittnenas trovärdighet och karaktär. I diagrammet kan man avläsa att de "finaste" fallen befinner sig i övre högra hörnet. Det tar

en viss tid att sätta sig in i detta Hyneks stora bidrag till UFO-forskningen. De i diagrammet nedprickade fallen återfinns för studium i boken. Den som sett Thomas Olsens matematiskt uttryckta sannolikhetskalkyler för vittnesmål i ett antal fall, beklagar dock att Olsen inte nämns av Hynek för en eventuell jämförelse av resultaten.

Man kan tvista om en del saker i boken. Ehuru den sprakar av tefatens verklighet, törs Hynek inte säga vad UFO:s är för något eller gå in för den utomjordiska tolkningen (ET) — en tribut till akademisk pryddhet. Hynek bryr sig ej om teoretiska tolkningar av tefatens framdrivning, ej heller av strålningarna, speciellt deras viktiga psykiska påverkan. Dock säger han att teorier ofta kommer före de empiriska bekräftelserna. Mina två "gränsfall" i sista boken (1972) skulle Hynek säkert kasta ut. Han skulle säga (se s. 29) att det är en statistisk omöjlighet att personer skulle blivit utvalda att få upprepade UFO-upplevelser med budskap, då största delen av mänskligheten får gå hela sitt liv utan att skåda ett enda tefat.

Några få invändningar stör ej intrycket att Hynek har skrivit en enastående bok att glädjas åt. "Det finns en medvetenhet om att varje tidsålder är mogen för genombrott, för förändringar som tidigare trotsats inte bara vara omöjliga utan också skrämmande", skriver Hynek. Han påpekar att 1912 visste vi inte hur och varför solen öser ut sin energi eller hur norrskenet är beskaffat. Ändå finns kvar denna självgodhet som nu tar sig uttryck i ett svidande löje med vilket nya empiriska UFO-observationer avfärdas. Hynek manar till samling kring ett internationellt institut för UFO-forskning, vilket i sitt raffinemang skulle ställa oerhörda krav på tid, energi och pengar.

UFO OCKULTISM ESP

Engelskspråkig litteratur.

703 titlar lagerföres varav 200 i pocket.

Rekvirera våra boklistor!

EDISTA postorderbokhandel
Box 4003, 180 10 ENEBYBERG

Gardner: Fads and Fallacies in the
name of Science (h) 16:80

Gunnar Gällmo:

BUDDHISTISK ETIK — NÅGRA KLARLÄGGANDEN

Sökarens redaktör har ofta visat prov på en beundransvärd oavhängighet från kristna förebilder vad beträffar de kristna dogmerna. Tyvärr avslöjas i hans artikel "Etik — Jesus eller Gotama?" (nr 8, 1972) att han inte lika mycket frigjort sig från kristna fördomar om buddhismen.

Han skriver: "Jesus sysslar med människans förhållande till Gud och 'nästan', Gotama främst med hennes förhållande till sig själv. Aktiva kärlekshandlingar till andras förmån intresserade inte Gotama mycket."

Det är riktigt, att Jesu lära i det skick den finns bevarad inte innehåller någon genomtänkt meditationsmetod och att människans förhållande till sig själv därigenom försummas. Däremot är det inte riktigt, att Buddha skulle försumma förhållandet till nästan eller ha varit ointresserad av aktiva kärlekshandlingar. Om han varit det, skulle det inte ha funnits någon buddhism i dag. Den undervisning som först Buddha och sedan hans efterföljare meddelat, är en enda oavbruten kärlekshandling. Inte heller rent manuellt kärleksarbete är främmande för buddhismen. "Vem som än vill betjäna mig, bröder, vem som än vill ära mig, bröder, vem som än vill följa mitt råd, bröder, han skall betjäna de sjuka", som Buddha sade efter att med egna händer ha vårdat den döende munken Putigatta Tissa (Piyadassi Thera: The Buddha — A Short Study of His Life and Teaching, sid. 43. Kan beställas från Buddhist Publication Society, P.O. Box 61, Kandy, Sri Lanka /f.d. Ceylon/).

Det är helt främmande för buddhismen att se någon motsättning mellan eget och andras intresse. "Genom att hjälpa sig själv, hjälper man andra. Genom att hjälpa andra, hjälper man sig själv." Att på allvar utveckla min insikt och mitt omdöme är den största tjänst jag kan göra min nästa, och på sikt en för-

utsättning för andra tjänster.

Längre fram står det: "Gotama är bunden av sin tids föreställningar liksom Jesus." Ett obevisbart påstående. Det vi har bevarat av dessa båda är en del av deras undervisning, och all undervisning måste anpassas efter elevernas fattningsförmåga. Om en lärare för sina elever skall använda ett visst språkbruk, kan man inte därav dra slutsatsen att han själv är bunden av samma språkbruk.

"Läran om återfödelse fanns t. ex. som något naturligt i Indien, och Gotama godtog den som självklar. Numera tycker vi väl att den måste ifrågasättas..." I Indien på Buddhas tid fanns flera teorier om livet efter detta, förutom den rena agnosticismen både återfödelse teorin, teorin om ett enda liv efter detta och förintelseteorin. Några självklarheter var det alltså inte fråga om. Se "Kalama Sutta" i nr 7, 1972 av Sökaren och K.N. Jayatillekes "Survival and Karma in Buddhist Perspective", sid. 1—10 (Buddhist Publication Society).

"...och i den mån vi västerlänningar intresserar oss för den, är vi främmande för tanken att återfödelsekedjan är något ont..." Uttrycket "vi västerlänningar" är omåttligt pretentiöst. Jag är lika mycket västerlänning som Magnusson, och jag skriver inte under på den åsikt han tillskriver oss.

"I det landet på den tiden kändes det mer angeläget att inte ha några begär än det gör för oss i denna del av världen i denna tid." Därför har vi också en ekologisk kris utan motstycke i den av oss kända delen av historien.

"Genom sin syn på lidandets upphörande har buddhismen för en modern västerlänning, som lever i ett trots allt friskare och lyckligare samhälle med större möjligheter för individens självförverkligande, ett otidsenligt drag." Att vårt samhälle skulle vara friskare och lyckligare

är en obevisad teori, som kan ifrågasättas. Även om den skulle stämma, förändrar inte detta faktum: även det friskaste och lyckligaste samhälle är förgångligt (anicca), och det som är förgångligt, det är sammankopplat med obehag och lidande — yad aniccam, tam dukkham. Det lidande Buddha bekämpade var inte enbart det som orsakades av det dåtida samhället, utan det som ligger i tillvarons natur. Hans undervisning är inte otidsenlig, utan övertidslig.

"Vem är nu störst, Jesus Kristus eller Gotama Buddha?" Om det stått "Jesus eller Gotama", så skulle det ha varit en berättigad fråga, men i och med att det står "Gotama Buddha", så innehåller frågan sitt eget svar. Rent definitionsmässigt är en Buddha en som nått så högt en levande varelse kan nå.

"Ingen av dem är den störste, ty den har vi ännu inte sett." Logiskt samband mellan leden saknas. Om en människa är större än en annan, påverkas inte detta faktum av om vi ser att hon är det eller inte.

"Den största svagheten hos Gotama är att huvudvikten så starkt ligger på den enskildes egen frälsning från lidandet." Denna "svaghet" är en styrka, eftersom arbetet på den egna befrielsen (ordet "frälsning" är kristet) är en förutsättning för att jag skall kunna ge min nästa en verksam hjälp. "Förhållandet till medmänniskan" etc. stycket ut är sakligt felaktigt. Se början på denna artikel.

För vidare studier rekommenderas H. Saddhatissas bok "Buddhist Ethics", Allen & Unwin 1970.

SM:

Mitt omdöme är att Gotama inte mycket intresserade sig för aktiva kärlekshandlingar till andras förmån — jag påstår inte att han var helt ointresserad av det. Sakerligen finns det flera Buddha-texter som

handlar om aktiv kärlek, men dessa utgör bara en obetydlig och icke accentuerad del av undervisningen (i de skrifter jag läst). Det alldeles dominerande är ju råd för den enskilde hur han skall övervinna smärta och lidande genom en psykologisk metod som innebär tanke-disciplin och begärens utsläckande. Buddhismen är således i hög grad inåtvänd, samhällsfrånvärd samt genom sin idé om begärens borttagande (i stället för tillfredsställelse genom samhällsförbättringar) utvecklingsnegativ. Den kärlek som består i att inte göra andra något ont finns understruken i de buddhistiska skrifterna, fast den är ju bara kärlekens ena sida. Men helt säkert kan man i buddhistiska texter finna något stöd för aktiv medmänsklighet, social och altruistisk verksamhet. (Gällmo har ett citat av intresse.) Om man hittar sådant stöd, beror då på den enskildes egen personlighet, på vilka delar av skrifterna han fäster störst avseende vid och hur han tolkar dem.

Att Gotama var ett barn av sin tid — liksom andra profeter, lärare och tänkare — anser jag självklart. Endast om man gör honom till gud eller övermänniska, kan man se honom suveränt fri från tidens och miljöns påverkan och begränsning. Kanske inte Åke Ohlmarks är någon auktoritet för Gunnar Gällmo, men i inledningen (sid. 17) till sina översättningar "Buddha talade och sade" skriver han: "Reinkarnationen var faktiskt det enda som Buddha tydligen ansåg det fullständigt obehövt att bevisa. För indierna var denna lika självklar som för oss det goda eller onda eftermälet och att två gånger två är fyra. Att tvivla på återfödelsen skulle varit lika dåraktigt som att tro att solen inte kommer att gå upp i morgon bitti." "Tron på själavandringen är sålunda långt ifrån Buddhas uppfinning, den insöp han med modersmjölken."

Gunnar Gällmo påstår att om en människa är större än en annan påverkas inte detta "faktum" av om vi ser att hon är det eller inte. Men nu är det så att mänsklig "storhet" inte är något objektivt iakttagbart fenomen utan ett subjektivt mänskligt omdöme. Den "störste" blir störst när vi faller detta omdöme om honom. Men det väsentliga i min reflexion är ju att varken Jesus eller Gotama svarar mot de högst ställda krav på en religionsstiftare eller livsåskådningslärare. Den "störste" väntar vi således ännu på.

Jag tycker det är viktigt att reli-

gionsstiftarna inte övervärderas utan tilldelas sina rätta platser, nämligen som gestalter ur det förgångna, från ett tidigare stadium av tankens väg. Om vi betraktar någon av dem som perfekt — så som kristna gör med "Kristus" och buddhister med "Buddha" — då läser vi fast det religiösa och etiska tänkandet, bromsar utvecklingen, och det är inte bra.

(Gällmo har skrivit sin motartikel om den buddhistiska etiken på min uppmaning. SM.)

LKK

Forts

detta samfunds särprägel och värde finns. Borde man inte i stället understryka det teosofiska inslaget som ett positivt värde i kyrkan?

— Varför nödvändigtvis beteckna denna öppenhet som teosofisk? Det ger gärna en smak av synkretism. Men öppenheten som sådan vill jag gärna understryka betydelsen av, vilket dock inte innebär en sammanblandning av religionerna till något slags religiös "pytt-i-panna". Jag vill gärna instämma i vad biskop Ingmar Ström framhöll i en enkät i Sökaren nyligen, nämligen att vi måste hålla på vårt eget modersmål, vilket naturligtvis inte innebär något förringande av värdet i andra religioner.

— Jag har uppfattat LKK som i hög grad en teosofisk kyrka — på samma sätt som Kristet Samfund är en antroposofisk kyrka.

— Kristet Samfund är nära förenat med det antroposofiska sällskapet. Det är deras kyrka. LKK har inget organisatoriskt samband med Teosofiska Samfundet. Om en del av våra medlemmar intresserar sig för teosofin, gör de det helt privat och inte i sin egenskap av LKK-medlemmar.

— Har ni någon uppfattning om hur många som är teosofer inom LKK?

— Jag har ingen siffra för Sverige. Men en holländsk biskop i vår kyrka, som jag träffade i somras, uppgav att det finns ungefär 15 procent teosofer i LKK i Holland.

— Jag skulle tro att det är fler i Sverige.

— Det tror inte jag. Procenttalet är av mindre betydelse — men jag vill understryka att LKK är en kristen katolsk kyrka — fastän våra medlemmar har friheten att uppfatta kyrkans officiella skrifter efter egen andlig mognad. Dessa skrifter

är Den Heliga Skrift, liturgin, principförklaringen och konstitutionen. Enligt min mening står kyrkan för katoliciteten och medlemmarna för liberalismen i den Liberala Katolska Kyrkan, som är en från Rom helt fristående kristen katolsk kyrka — inget annat.

— Den bild ni ger av LKK är delvis annorlunda än den jag hittills haft. Varför har ni själv valt LKK som er kyrka?

— Förmodligen därför att jag har katolicismen i blodet med en stark känsla för det sakramentala. Jag är också fascinerad av mystiken i den katolska kyrkan, och jag tycker att LKK är den katolska kyrka som vågar spela ut denna mystik, om uttrycket tillåts.

Vad sedan friheten beträffar, så anser jag det motbjudande, att den speciellt kristna moralen skall upprätthållas med yttre lagstiftning. Ingen kan tvingas in i Guds rike. Med tvång kommer många att vända sig från det. Jag tilltalas av att LKK låter människorna själva få ta det ansvar de i verkligheten har men som kyrkan med något slags förmyndarattityd ofta velat överta.

ÄNTLIGEN!

underbar UFO-AFFISCH för tefatsvänner (65 x 50 cm) gjord i strålende fyrfärgstryck och på utsökt papper.

Uppl. mycket begr.
Se priset! 11:50 + porto.

GLANS-ART

Box 3029
611 00 Nyköping

GLÖM EJ ATT

FÖRNYA

PRENUMERATIONEN

ROSENKREUZARNES VÄRLDSASKÅDNING

eller Mystisk Kristendomslära
av Max Heindel

belyser de kosmiska såväl som de personliga levnadslagarna.

Kr. 45:— plus porto

THE ROSICRUCIAN FELLOWSHIP

svenska sektionen
Box 40261, 103 44 Stockholm 40

BOKRECENSIONER

K. Gösta Rehn: Tefaten är här!

Gösta Rehn har genom sina tidigare UFO-böcker (Flygande tefat. Dokument och teori/1966/ och UFO! Nya fakta om de flygande tefaten/1969/) hunnit göra sig ett känt och aktat namn inom UFO-kretsarna i Sverige. Han är kanske den, som bäst satt sig in i den internationella litteraturen i ämnet, och han har också haft personliga kontakter med ett flertal utländska forskare och kända namn inom området.

Denna hans stora belästhet och erfarenhet sätter naturligtvis sina spår i hans senaste bok, där han gör en grandios sammanfattning och värdering av de bevis för tefatens existens, som samlats inom olika vetenskaper.

Rehn anger bokens ledmotiv: främst bemötandet av och vederläggandet av nya motargument i tefatsfrågan. Han definierar sin bevisföring i satsen: "Om ett okänt flygting X alltid åtföljt av egenskaper a, b, c, d, etc., tiotusentals gånger har kompetentobserverats och rapporterna bl. a. instrumentellt verifierats, så följer att X är en realitet." Han konstaterar vidare, att "då vissa typiska egenskaper hos X helt saknas hos naturtolkningarnas många objekt och fenomen, röjer de sitt utomjordiska ursprung och sin natur av en intelligent styrd interplanetarisk farkost".

Författaren går skarpt till rätta med vetenskapsmän, journalister, m. fl., som förlöjligar hela tefatsfrågan genom att omyndigförklara och skratta åt tefatsvittnen och genom att inte acceptera de bevis som framläggs. Av utgrundliga orsaker förhånar man tefatsproblemet och tillgriper helt fantastiska och krystade bortförklaringar. Detta är ett oerhört sätt att behandla fakta på. Kännetecknet på en god vetenskapsman och forskare är, att han, förutom att han bemödar sig om att samla in fakta på ett så noggrant sätt som möjligt, visar förmåga till ett objektivt och fördomsfritt tänkande, ett tänkande, som kan gå i helt nya banor. Det är därför ganska anmärkningsvärt, att så många av jordens mest framstående vetenskapsmän vägrar att acceptera de bevis, som dock föreligger för tefatens och deras besättningsars existen. Men märk dock, vilket också visas i boken, att de verkligen stora inom fysik, mikrobiologi, raketteknik etc. ställer sig helt öppna för tanken att det finns utomjordiskt liv och att detta liv kan vara långt mer utvecklat än på vår planet. I den s. k. Murchinson-meteoriten, som föll ned i Australien 1971, har

man funnit 17 aminosyror, därav 6, som vanligen påträffas i levande celler och betraktas som förelöpare till organiskt liv. Detta och många andra bevis radas upp i boken.

Bokens kanske största förtjänst ligger däri, att Rehn försöker sätta in tefatsfrågan i ett större sammanhang. Han redovisar en mängd teorier och hypoteser från olika vetenskapsgrenar. Han frågar, med ord från astronomen T. Page: "Vad är lämpligaste beviset för en fysisk realitet?" Page svarar, att tefatsrapporterna uppfyller vissa bestämda villkor: UFO:s har blivit uppmätta, dvs. observerats, på ett definierbart sätt, observationerna uppvisar vissa statistiska mönster, som kan inpassas i en teori om liv utanför jorden. Likheter visas ifråga om geografiska mönster, färg, form, lukt, manövrer etc. Det finns, förutom de otaliga vittnesredogörelserna, en växande mängd foton, som styrker tefatens existens. P g a strålnings effekter och nervositet och brådska hos fotograferna har de flesta foton blivit suddiga och oklara, varför det har varit lätt att falskförklara dem. Ett av de bästa foton som någonsin tagits är svenskt!

Rehn tar också upp de intressanta fakta, som läckt ut från de amerikanska rymdfärdena. Astronauterna har vid flera tillfällen kunnat observera flygande föremål i sin omedelbara närhet. Dessa incidenter har av NASA effektivt nedtygats, men en dag kommer den växande mängden av bevis, liksom det växande intresset bland forskare, politiker och "vanligt folk" att tvinga myndigheterna till kursändring. Man tvingas acceptera de fakta som finns. Man kommer att inse det befängda i att avfärda vittnen som otillförlitliga och opålitliga, kommer att inse, att allmänheten är klart otillfredsställd med de krystade förklaringar man presterar. Man kommer att inse, att det vi idag inte kan förklara, kan vara ett faktum trots detta!

Rehn efterlyser i boken en lösligt organiserad centralgrupp av frivilligt medverkande akademiker och tekniker, som kunde arbeta med insamlande och integrering av data. En sådan grupp finns redan inom ramen för UFO-Sverige, och det borde kanske förf. känna till. Kontakttman för gruppen är Henrik Björnses i Hallstahammar.

Sammanfattningsvis kan sägas, att boken är ett resultat av omfattande forskning och litteraturgenomgång. Olika delar av UFO-frågan går systematiskt igenom, och allt sätts in i ett större lo-

giskt sammanhang, i en teoretisk och empirisk modell. Den är en behaglig kontrast mot många andra böcker i facket, där läsaren i stort sett endast bjudes på en uppräknings av mer eller mindre fantastiska observationsrapporter. Boken rekommenderas på det allra varmaste.

Ewert Mårtensson

Olämpligt om vidskeplse

På Verbum har utgetts en bok med namnet "Fördomar, vidskeplse och övertro i deras psykologiska sammanhang" av en psykologiprofessor Gustav Jahoda, engelsman. Syftet med arbetet uppges ha varit att undersöka övertrons psykologiska sidor.

Verbum är ett kristet förlag, och därför är det naturligt att i denna bok kristna teologiska begrepp inte nämns som exempel på övertro. Inte heller tro på kristna uppenbarelser, underverk, bönesvar, helbräddagörelser och gudomlig försyn nämns, trots att dessa föreställningar och erfarenheter till sin typ ligger mycket nära en del av det som Jahoda betecknar som vidskeplse, nämligen tro på spöken, medier, spåmän och spåkvinnor, förutvetande om framtiden, astrologi, trolldom, maskotar, talismaner m.m.

Anmälares undran: När Paulus såg Jesus i en syn — var det då inte ett "spöke" han såg? Visst. Syner, spöken och uppenbarelser är så likartade fenomen att benämningarna är sinsemellan utbytbara. Var inte "de tre vise männen" astrologer? Jo, så kallas de i alla fall i en nyare engelsk bibelöversättning. När Jesus förbannade fikoträdet — utövade han då inte trolldom? Naturligtvis. Och när han profeterade om sin snara återkomst — var han då inte en spåman? Jo, och en falsk sådan dessutom.

I det eleganta kapitel 1, där författaren klokt och kvickt resonerar om svårigheten att bestämma vad som egentligen är vidskepligt, stannar han dock till slut för följande opportunistiska och skratretande definition på vidskeplse: "det slags tro och handlande som en förnuftig människa i våra dagars västerländska kulturskulle beteckna som 'vidskepligt'." I de följande icke eleganta kapitlen har Jahodas bok blivit en demonstration av "normala", spridda fördomar hos moderna människor — samt övertro på den materialistiska, nu förlegade världsbilden. Okunnigheten om de nedvärderade före-

teelserna är djup hos författaren. Särskilt anmärkningsvärd är hans bristande kunskap om parapsykologin. Det han kallar vidskeplse är ju bl.a. "tro" på sådant som den parapsykologiska forskningen konstaterat men inte kunnat förklara, spökerifenomenet t. ex. Författarens attityd är den vanliga i den här sortens böcker: han beskriver en tro och kallar den vidskeplse. Seriös argumentation saknas. Av vetenskapen iakttagna parapsykologiska fenomen "förklaras" som synvillor, tankefel, minnesfel, inbillningar, önsketänkande m.m. De resonemang som förs för att visa hur vidskepligheten uppkommer är utomordentligt fåniga och meningslösa.

Det är rent ut sagt en bedrövlig goja som Jahoda har skrivit och som det religiösa förlaget förletts att ge ut i ett förmodat nit att framhäva den egna tron som icke vidskeplig. Boken ger massvis med felinformationer, och den kan också bidra till att människor som haft personlig upplevelse av livets psykiska mysterier och uppriktigt berättar om dessa råkar ut för förakt och stupid nedlåtenskap från människor som tagit del av Jahodas idéer.

SM

Per Ragnars bok

Som vi vet är Per Ragnar riktigt mycket upptagen av de stora frågorna, om livets mening och om döden, och han har läst och tänkt betydligt mer än Svensson.

"Brevet till mormor", som han nu gett ut på Larsons förlag, är en tunn och opretentiös bok, enkelt skriven men av en som har god hand med det språkliga uttrycksmedlet.

Första avdelningen, med samma namn som boken, handlar om en barnslig klarsyn med en fråga varför vår tillvaro inte skall få vara den idyll som vår känsla kräver. Brevet är skrivet av "mormors Lasse", en pilt — förmodar jag — med klaraste ögon och renaste uppsyn.

På några sidor berättar Per i skönletterform om prästen Rungius i Kemi, vars lik aldrig ruttar. Ramen kring berättelsen är sann!

Den numer berömda dikten "Från en död om liv" finns med, utspridd på hela 17 sidor.

I bokens sista del, Funderingar, har Per samlat litet text om en del tankeväckande ting, t. ex. beräkningar gjorda av en matematiker, vilka säger att för att en enda proteinmolekyl skall kunna bildas av slumpen, behövs detta antal år: 10 multiplicerat med sig självt 243 gånger! Det ger Gud stora chanser, tycks det.

"Brevet till mormor" är en liten bok

om stora spörsmål, en sympatisk bok. Frågor ställs stillsamt, "svar" ges också på samma sätt.

Per blir väl inte direkt bejublad för den här skriften. Men den är trevlig att läsa en kväll när himlen lyser svart och lampan brinner varm bakom lässtolen. Ge den gärna som present till mormor, mormor, fästmo etc., — ja, jag tror faktiskt — intuitivt — att Per framför allt är kvinnornas man, inte minst för den vackra bilden av honom själv på omslaget.

Boken har f. ö. spelats in på bandkasett — "Sveriges första bokkasett" (pris c:a 65 kronor i bokhandeln). Till hjälp har Per haft Gunnel Broström, Jan Halldoff m. fl.

SM

TRYCKFELSTOMTEN

I anmälan av Reventlows buddhistbok i nr 9 stod den besynnerliga meningen: "De dödas lott är lidande". Men manuskriptet har den rimligare formuleringen: "De föddas lott är lidande". Jag beklagar ouppmärksamheten vid korrekturläsningen!

Tryckfel brukar inte vara så allvarliga förseelser. Men när helt nya ord uppkommer blir man lätt deppig. Som i nr 5, artikeln "Kvällen då tefaten inte kom": "En man med en naken mage" blev — felaktigt — "en man med en naken make"!

SM

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar uteslutande annonsörerna själva. Sökarens Förlag ställer sig endast bakom egna annonser.

Vi presenterar för första gången i tryck:

John W. Keelys maskiner för fri energi (c:a år 1880) under titeln:

KEELY-PICTURES OF HIS DISCOVERIES

54 bilder samt inledande engelsk text. Numrerad upplaga, häftad, A-4 format. Pris kr. 150:— inkl. m + porto.

AB G WENDELHOLM

Box 140 69, 104 40 Stockholm

A. J. Kirchwegers alkemistiska tyska upplaga från år 1723 i faksimil.

AUREA CATENA HOMERI

(Die goldene Kette Homers)

Inbunden, folio-format

Pris kr. 120:— + m. & porto

AB G WENDELHOLM

Box 140 69, 104 40 Stockholm

HEALING!

F. S. Lind
dipl. massör o. sjukgymnast

Klostergatan 31
Örebro

Ring för tidsbeställning
019/11 33 79. Välkomna!

RYTMOSCOPE

ger Er 6 månaders personlig biorytmisk information och kan avslöja Era "goda och dåliga dagar". Biorytmisk information har blivit en viktig rådgivande faktor för alla som vill planlägga sin verksamhet och t. ex. välja lämpligt datum för alla betydelsefulla handlingar. Rytmoscope beräknas och sändes mot postförskott. Meddela födelsedag, månad och år.

Pris kr. 24:— + porto. Beställes genom:

F:a Rytmolys

Kronobergsg. 21 4 tr.
112 33 Stockholm

Lamaism, buddhism, schamanism, bonpo — den moderna esoteriska läran bygger delvis på principer från dessa religioner. I syfte att på ett kortfattat och lättförståeligt sätt sprida lite kunskap om dem skrevs DALAI LAMA DEN XIV:e OCH VAD SOM FÖREGICK HONOM, ett häfte på 19 sidor, som redogör för hur den tibetanska religionsuppfattningen skapades. Detta är den första redogörelsen på svenska för detta delikata ämne.

Sänd 10:— + namn och adress till: Leili Lind, Kråkrisvägen 11 C, 591 00 MOTALA, så får du inom ett par dagar detta unika häfte.

TEOSOFI

Har Ni undersökt vad den teosofiska livsåskådningen har att ge?

Läs exempelvis

N. Sri Ram: En teosof ser på världen.
h. 10:— inb. 15:—

Man: His Origins and Evolution. 6:—
Life's Deeper Aspects.

h. 8:— inb. 10:—

J. Ransom m. fl.: Om meditation 5:—

H. Shearman m. fl.: Reinkarnation och Karma 5:—

A. Besant: Esoterisk Kristendom. 12:—

I. K. Taimni: The Science of Yoga 20:—

BOKHANDELN STUDIO

Nybrogatan 24, 114 39 Stockholm
Postgiro 33 13-4. Begär katalog.

Moms tillkommer.

SM:

HYPOTESEN

Frälsningssoldaterna i sina röda uniformer sjunger och jublar över hypotesen Gud. De tar upp kollekt enligt befallning från hypotesen och tackar den för allt gott. I Filadelfia talar de i tungor, inspirerade av hypotesen, och hela församlingen står upp och brister ut i pris och lov. Missionärer drar ut till u-land för att sprida kunskap om hypotesen och varna mot vidskepelsen att andra hypoteser skulle vara rimliga att följa. I den civiliserade delen av världen sitter hypotesens förfäktare i statliga lönegrader med socialt märkvärdiga titlar för att hypotesen skall kunna föras fram i samlingslokaler till sång och musik.

I vissa länder ropar man varje dag ut timmarna för bön till hypotesen, och dess bekännare faller platt med sina näsor mot marken. Över hela världen sträcker människorna hänfödda sina händer uppåt, mot det rike där hypotesen antas ha sin varelse, vederkvickta till kropp och själ, lyckliga över att vara hypotesens barn, döpta i dess namn, vigda till dess verk.

"...Vi tro på hypotesen Gud fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare... och på Jesus, hypotesens enfödde son, född av jungfrun Maria..."

Psalmerna sjungs, bönerna mumlas och trosbekännelsen skanderas...

Kan vi, sökande, ansluta oss till hypotesen — medan frälsningssoldaterna blåser i sina horn och filosoferna ruskar på sina gråa hårtesar, medan hinduerna i trasor ropar shanti! shanti! shanti! och materia-

listerna tjänar mer och mer pengar? Vem av hypotesens versioner skall vi i så fall välja? Katolikernas eller lutheranernas, mormonernas, kväkarnas eller muslimernas... eller Robinsons, Schweitzers eller Einsteins? Hypotesen har så många ansikten. Hur ser den egentligen ut? I min mormorsfars gamla Bok framträder den som en äldre, vithårig, något fetlagd herre med flygförmåga, iklädd "nattskjorta". Men så ser förstås inte hypotesen ut. På tunnelbanan hörde jag en gång en korpulent dam i medelåldern ropa ut att hon sett hypotesen; som den första i världen hade hon skådat den. Men ingen tog henne på allvar, trots att hon själv var allvarlig.

Nej, jag är inte cynisk. Jag är själv mycket intresserad av den här hypotesen. Kommer jag i stämning, kan jag nästan ge ut en hundralapp för dess skull. Men samtidigt: det är inget fel på mina ögon. Jag ser. Jag märker vanvettet i de trosvisst uppatsträckta händerna, de mumlande munnarna och de glänsande ögonen — på samma gång som den gamle skriftställaren, den kloke filosofen, sitter i sin kammare med huvudet nedböjt i tankar över universums natur och hypotesens eventuella giltighet.

Varför sitter han där, den gamle, i sitt damm? Jo, han är den tvivelsjuka, den som vänder och vrider på hypotesen, som kramar den med starka tankar för att utvinna ur den all möjlig innebörd.

...För filosofen är "Gud", när allt kommer till allt, blott en hypotes — hur mycket vi än älskar "honom".

SÖKAREN

Nr 1 1973 Årgång 10

Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3

Postgirokonto: 70 60 47-8

Tel: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Konsulter:

Roland Adlerberth

Nils-Olof Jacobson

Bo R Ståhl

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 32:—

Halvår 17:—

I Norge och Danmark kan prenumeration ske med svensk postgiroanvisning.

I Finland kan inbetalning göras till Akademiska Bokhandeln, Postbox 128, 00 101 Helsingfors 10, postgiro 53 332. Helår kostar då 24 mk, halvår 13 mk.

Annonspriser (moms tillkommer):

Helsida 400:—, halvsida 250:—, småannonser 8:— per cm men minst 24:—.

Copyright resp. förf.

Tryckt hos

LJUSDALS TRYCK AB

Ljusdal 1973

INNEHÅLL:

Art Distribution 1

Alf Ahlberg:

C. G. Jung om livet bortom döden 4

Birger Qvarnström:

Utomkroppslig upplevelse och andra förändrade medvetenhetstillstånd 6

Vad är ockultism? 10

Är LKK en teosofisk kyrka? 12

Sverre Holmsen:

Manifestationernas enhet — mänsklighetens enhet 14

K. Gösta Rehn:

Professor Hynek om tefaten 18

Gunnar Gällmo:

Buddhistisk etik — några klarlägganden 20

Bokrecensioner 22

SM:

Hypotesen 24